

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.31/2024/20.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. június 25., június 27. és október 1. napjain tartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2024. év október hó 1. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 20. napján kihirdetett 43.B.987/2019/105. számú ítéletét Terhelt2 II. rendű, Terhelt3 III. rendű, Terhelt4 IV. rendű, és Terhelt8 VIII. rendű vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

Terhelt2 II. rendű vádlottat bűnösnek mondja ki további 1 rendbeli befolyással üzérkedés büntetében [Btk. 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont (1. tényállási pont)].

Terhelt2 II. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 3 (három) évre enyhíti.

Terhelt3 III. rendű vádlott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 2 (kettő) évre enyhíti.

Terhelt4 IV. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést és pénzbüntetést egységesen 360 (háromszázhatvan) napi tétel – az egy napi tétel összegének érintetlenül hagyása mellett – összesen 1.800.000 (egymillió-nyolcszázezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

Terhelt4 IV. rendű terhelt előzetes mentesítésben részesítését mellőzi.

Terhelt8 VIII. rendű vádlottat bűnösnek mondja ki vesztegetés büntetében [1978. évi IV. tv. 253. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat (1. tényállási pont)].

Ezért öt 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetésre ítéli. A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 5000 (ötezer) forintban állapítja meg. Az így kiszabott összesen 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell egy-egy napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

Az elsőfokú bíróság ítéletének bevezető részében a távollévő vádlottak között, valamint az ítélet rendelkező részének kézbesítés útján történő közlésére vonatkozó rendelkezésében feltünteteti Terhelt7 VII. r. vádlottat is.

Terhelt3 III. rendű vádlott anyja neve helyesen név3.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt2 II. rendű, Terhelt3 III. rendű, Terhelt4 IV. rendű, Terhelt6 VI. rendű, Terhelt9 IX. rendű, Terhelt10 X. rendű és terhelt11 XI. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

Az ítélet ellen Terhelt2 II. rendű és Terhelt8 VIII. rendű vádlott a kézbesítéstől számított nyolc napon belül a Kúriához címzett, de a Fővárosi Ítéltáblánál benyújtandó fellebbezéssel élhet.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék – hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban – a 2023. év szeptember hó 20. napján kihirdetett 43.B.987/2019/105. számú ítéletében Terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki összesen 6 rendbeli hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. és III. fordulat], valamint 5 rendbeli befolyással üzérkezés büntetében [Btk. 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont], melyből 3 rendbeli bűncselekményt társtettesként követett el. Ezért öt – halmazati büntetésül – 2 év szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. A törvényszék Terhelt2t II. r. vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól. Megállapította, hogy a szabadságvesztést – a végrehajtása esetén – börtön fokozatban kell végrehajtani és a vádlott a szabadságvesztés büntetéséből legkorábban a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb 3 hónapnak a letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az elsőfokú bíróság rendelkezett a II. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról, továbbá az összesen 1.250.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról is.

[2] Terhelt3 III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rendbeli hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat], melyet bűnsegédként követett el, valamint 3 rendbeli befolyással üzérkedés büntetében [Btk. 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont], melyet társtettesként valósított meg. Ezért őt – halmazati büntetésül – 1 év 6 hónap szabadságvesztés büntetésre és 200 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A törvényszék Terhelt3 III. r. vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előlélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól. Megállapította, hogy a szabadságvesztést – a végrehajtása esetén – börtön fokozatban kell végrehajtani és a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az elsőfokú bíróság rendelkezett az összesen 1.000.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról is.

[3] Terhelt4 IV. r. vádlott bűnösségét hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat és befolyással üzérkedés büntetében [Btk. 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont] állapította meg, amely cselekményeket a vádlott bűnsegédként valósított meg. Ezért őt – halmazati büntetésül – 1 év 3 hónap szabadságvesztés büntetésre és 200 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A törvényszék Terhelt4 IV. r. vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előlélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól. Megállapította, hogy a szabadságvesztést – a végrehajtása esetén – börtön fokozatban kell végrehajtani és a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az elsőfokú bíróság rendelkezett az összesen 1.000.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról is.

[4] Terhelt5 V. r. vádlott bűnösnek mondta ki 3 rendbeli hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat], melyet bűnsegédként követett el, valamint 3 rendbeli befolyással üzérkedés büntetében [Btk. 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont], melyet társtettesként valósított meg. Ezért őt – halmazati büntetésül – 1 év 6 hónap szabadságvesztés büntetésre és 200 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A törvényszék Terhelt5 V. r. vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előlélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól. Megállapította, hogy a szabadságvesztést – a végrehajtása esetén – börtön fokozatban kell végrehajtani és a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az elsőfokú bíróság rendelkezett az összesen 1.000.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról is.

[5] Terhelt6 VI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki vesztegetés büntetében [1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat], amiért őt 300 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint, összesen 1.500.000 forint pénzbüntetést ítélte, melynek kapcsán rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról is.

[6] Terhelt9 IX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki vesztegetés büntetében [1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat], amiért őt 300 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint, összesen 1.500.000 forint pénzbüntetést ítélte, melynek kapcsán rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról is.

[7] Terhelt10 X. r. vádlottat bűnösnek mondta ki vesztegetés büntetében [1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat], amiért őt 300 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint, összesen 1.500.000 forint pénzbüntetést ítélte, melynek kapcsán rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról is.

[8] terhelt11 XI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki vesztegetés büntetében [1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat], amiért őt 300 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint, összesen 1.500.000 forint pénzbüntetést ítélte, melynek kapcsán rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról is.

[9] Ugyanakkor a Fővárosi Törvényszék Terhelt2 II. r. vádlottat az ellene befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. törvény 253. § (1) és (2) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

[10] Szintén felmentette Terhelt8 VIII. r. vádlottat az ellene vesztegetés büntette [1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat] miatt emelt vád alól.

[11] Az elsőfokú bíróság Terhelt2 II. r. vádlottal szemben 31.490.000 forintra, Terhelt3 III. r. vádlottal szemben 27.500.000 forintra, Terhelt4 IV. r. vádlottal szemben 10.000.000 forintra és Terhelt5 V. r. vádlottal szemben 7.000.000 forintra vagyonekobzást rendelt el.

[12] A törvényszék rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyak további sorsáról is, illetve a bűnösnek kimondott vádlottakat külön-külön kötelezte a reájuk eső bűnügyi költség viselésére, míg annak egy részéről megállapította, hogy az az állam terhén marad.

[13] A Fővárosi Törvényszék ítélete Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában a 2023. év szeptember hó 20. napján, míg Terhelt7 VII. r. vádlott tekintetében 2023. év október hó 13. napján elsőfokon jogerőre emelkedett.

[14] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a tárgyaláson a nyilatkozattételre fenntartott három munkanapon belül fellebbezést jelentett be Terhelt2 II. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottak terhére az 1. tényállási ponttal összefüggésben a felmentés – Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében részfelmentés – miatt, a terheltek bűnösségének megállapítása és Terhelt8 VIII. r. vádlott esetében közérdekű munka büntetés kiszabása érdekében.

[15] Terhelt2 II. r. vádlott védője a terhelttel szemben kiszabott büntetés enyhítése végett, anyagi jogszabálysértésre, hibás jogi minősítésre, tényállás hiányos és téves megállapítására, továbbá tényekről további tényekre helytelenül történt következtetésre, tehát összességében megalapozatlanságra hivatkozással.

[16] Terhelt3 III. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentés végett, másodlagosan téves minősítés miatt, harmadlagosan a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést.

[17] Terhelt4 IV. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan hatályon kívül helyezésért, illetve enyhítésért élt a jogorvoslati jogával.

[18] Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a kiszabott büntetések enyhítése érdekében fellebbezett az elsőfokú bíróság határozata ellen.

[19] Terhelt9 IX. és Terhelt10 X. r. vádlottak védője felmentésért jelentett be fellebbezést.

[20] terhelt11 XI. r. vádlott védője a terhelt felmentése érdekében jelentett be fellebbezést.

[21] Terhelt5 V. r. vádlott védője az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezését a terhelt hozzájárulásával 2024. június 7-én visszavonta, ezért a törvényszék ítéletét a másodfokú bíróság a 2024. év június hó 27. napján kelt 4.Bf.31/2024/15. számú végzésével jogerősítette Terhelt5 V. r. vádlott tekintetében.

[22] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.870/2023/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi perorvoslatokat nem tartotta alaposnak. Átiratában kifejtette, hogy a Be. vonatkozó rendelkezései értelmében – a fellebbezések tartalmára figyelemmel – a felülbírálat teljeskörű. Álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárást a büntetőeljárás szabályok megtartásával folytatta le, melynek során figyelemmel volt a megismételt eljárásra vonatkozó speciális rendelkezésekre is. Az elsőfokú bíróság az ítéletének hatályon kívül helyezésére okot adó relatív, vagy feltétlen hatályú eljárási szabálysértést nem vétett. Aláhúzta, hogy álláspontja szerint a törvényszék a titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés eredményének felhasználhatóságával kapcsolatban rendkívül részletesen, a védők által felvetett valamennyi aggályosnak ítélt kérdéskörrel foglalkozva, megfelelő indokolással is alátámasztva fejtette ki az álláspontját. Rámutatott, hogy helyesen hívta fel az elsőfokú bíróság e körben a Be. 870. § (1) bekezdésében írtakat, mi szerint a Be. hatályba lépéskor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a törvény másként szabályozza. Erre figyelemmel pontosan és a szükséges részletességgel ismertette a törvényszék a titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés alkalmazását szabályozó korábbi jogszabályi előírásokat. Ennek során meggyőző érveléssel fejtette ki az egyes felvetett eljárási problémákkal kapcsolatos álláspontját és ennek eredményeként csaknem valamennyi kérdésben helyesen és megalapozottan döntött. A fellebbviteli főügyészség átirata részletesen foglalkozott az elsőfokú bíróságnak a titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés körében beszerzett bizonyítékok felhasználhatóságának időszerűségével kapcsolatban. E tekintetben annak a jogi meggyőződésének adott hangot, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a felhasználhatóság időszerűségével kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a 90 napra engedélyezett titkos információgyűjtés csak egyszer 90 nappal hosszabbítható meg, ezért a titkos információgyűjtés esetében mindössze az összesen kétszer 90 napos lehallgatási tevékenység eredményét tartotta felhasználhatónak. Figyelemmel arra, hogy a nyomozás során többszöri hosszabbításra is sor került, a második hosszabbítást követően beszerzett bizonyítékokat az elsőfokú bíróság kirekesztette a bizonyítékok köréből, amelynek

eredményeként olyan adatokat nem értékelt, amelyek egyébként törvényesen beszerzett bizonyítékok lettek volna. Itt elsősorban Terhelt2 II. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak pontosan meghatározott időszakban folytatott és rögzített telefonbeszélgetéseit jelölte meg. Részletesen kifejtette, hogy az időbeliség vizsgálata kapcsán maga az elsőfokú bíróság is helyesen utalt arra, hogy elsőként az ágazati jogszabályokat kell vizsgálni, amely kérdésben már korábban is egyértelműen állást foglalt az Alkotmánybíróság. Felhívta a rendőrségről szóló törvény ide vonatkozó rendelkezéseit, azokat elemezte és összevetette a büntetőeljárás törvény rendelkezéseivel, amelynek eredményként azt az álláspontot foglalta el, hogy az eljárási törvényben az „ismételten meghosszabbítja” kifejezés is arra utal, hogy a jogi szabályozás alapján az engedély többszöri meghosszabbítására is sor kerülhetett, ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ezzel ellentétes következtetésre jutva a bizonyítékok közül többet megalapozatlanul és indokolatlanul kirekesztett. Tételezen megjelölte azokat a lehallgatási anyagokat, amelyeket a fentiekre tekintettel a jogszabályi rendelkezések ellenére és indokolatlanul rekesztett ki az elsőfokú bíróság a bizonyítás köréből, különös tekintettel a történeti tényállás 1. pontjára vonatkozóan, amelynek következményeként döntő részben sor került Terhelt2 II. r. vádlott részfelmentésére, továbbá Terhelt8 VIII. r. vádlott felmentésére.

[23] Összességében a fellebbviteli főügyészség arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállás az 1. és 4. tényállási pont tekintetében részben megalapozatlan a Be. 592. § a), c) és d) pontjai alapján, mert az 1. tényállási pont hiányos, részben ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, továbbá az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett, míg a 4. tényállási pont kismértékben hiányos. Az ügyészi álláspont szerint azonban a fentebb részletezett részbeni megalapozatlanság a másodfokú eljárásban az 1. tényállási pont tekintetében a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja szerint kiküszöbölhető, a másodfokú bíróság azt az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapításával kiküszöbölheti, míg a 4. tényállási pont tekintetében a részbeni megalapozatlanság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján orvosolható, mert a helyes tényállás az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok, illetve helyes ténybeli következtetés útján megállapítható, így a másodfokú bíróság ezt a tényállást kiegészítés útján orvosolhatja.

[24] A Terhelt2 II. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlott felmentésével zárult 1. tényállási pont tekintetében arra mutatott rá, hogy a történeti tényállást alapvetően a módosított vádirati történeti tényállással egyezően indokolt megállapítani, hiszen a törvényszék is hangsúlyozta, hogy azt Terhelt1 jogerősen elítélte I. r. vádlott részbeni beismerő nyilatkozatára, a lehallgatott beszélgetések tartalmára, az egyéb okirati bizonyítékokra és a tanúvallomásokra alapította, amelyekből viszont a vádirati tényállásban rögzítettek állapíthatók meg. Részletezte azokat az ítéleti ténymegállapításokat, amelyek álláspontja szerint kiegészítésre, pontosításra szorulnak, illetve amelyek ezzel párhuzamosan mellőzendők.

[25] A 4. tényállási pont tekintetében arra hívta fel a figyelmet, hogy az elsőfokú bíróság Terhelt9 IX. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak által a jogtalan előnyért kifizetett összeget 22,5 millió forintban határozta meg, majd az ítélet [141] pontjában részletezte, hogy ebből kinek mekkora összeg jutott. A tényállásban rögzített, az egyes vádlottakhoz került összegeket összeadva összesen csupán 20,5 millió forint sorsa volt megállapítható, azonban az ítélet [550] bekezdésében az elsőfokú bíróság rögzítette a 22,5 millió forint tényállásban feltüntetett vádlottak szerinti megoszlását is. Az fellebbviteli főügyészség felhívta azokat az ítéleti

bekezdéseket, amelyekből a lehallgatott beszélgetések alapján pontosan számszerűsíthető a vádlottak részére juttatott összeg, melynek alapján megállapítható, hogy a pénzből II. r. vádlott is részesült, nála 2 millió forint maradt. Erre tekintettel indítványozta e körben a 4. tényállási pont kiegészítését.

[26] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részbeni megalapozatlansága kiküszöbölhető, a tényállás ezekkel a pontosításokkal már mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól és így már felülbírálatra alkalmas.

[27] A bizonyítékok értékelése körében azt hangsúlyozta a fellebbviteli főügyészség átírata, hogy a Fővárosi Törvényszék az ítéleti történeti tényállást Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott egyes tényállásokat érintő részbeni beismerő vallomásaira, az adóhatóság által rendelkezésre bocsátott iratokra, a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés keretében rögzített telefonbeszélgetésekben elhangzottakra, a figyelések adataira, a médiatechnikai szakértői véleményre, az informatikai szaktanácsadói jelentésre, a bűnjelekre és a tanúvallomásokra alapította. Az elsőfokú bíróság részletes indokát adta annak, hogy az egyes bizonyítékokat miért fogadta el, míg másokat miért vetett el, indokolási kötelezettségét magas színvonalon teljesítette, abban logikai hiba nem lelhető fel.

[28] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyállóan és okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és a cselekményeik jogi minősítése is törvényes. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a II., III., IV. és V. r. vádlottak vonatkozásában a vádirati minősítéstől részben eltért, aminek csaknem minden esetben elfogadható indokát is adta. Nem tévedett akkor sem, amikor a befolyással üzérkedés büntetett valamennyi érintett vádlott esetén üzletszerűen elkövettként is minősítette.

[29] Emellett a hivatali vesztegetés büntetett a III., IV. és V. r. vádlottak esetében bűnsegédként elkövettként minősítette, ezzel az elkövetői alakzatot érintően Terhelt3 III. r. vádlott tekintetében eltért a vádirati minősítéstől. Az ügyészi álláspont szerint a bűnsegédi bűnrészesség megállapítása Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlott esetében helyes és kellő indokolással is alátámasztott, azonban a III. r. vádlott esetében ezen – egyébként helyes – döntésének a törvényszék nem adta megfelelő indokát, hanem éppen ellenkezőleg, az ítélet indokolásában rögzítettek egyrésze éppen azt támasztja alá, hogy a III. r. vádlott a terhére megállapított 3 rendbeli hivatali vesztegetést társtettesként valósította meg. Idézte az elsőfokú bíróság által megállapítottakat, amely szerint Terhelt4 IV. r. vádlott (5. tényállási pont) és Terhelt5 V. r. vádlott (4. és 5. tényállási pontok) esetében nem tudta megállapítani, hogy közvetlenül cselekvően részt vettek volna Terhelt1 I. r. vádlott vesztegetésében, azonban Terhelt2 II. r. vádlottal és Terhelt3 III. r. vádlottal az I. r. vádlott megvesztegetésében egyetértettek, rájuk a IV. r. vádlott és az V. r. vádlott cselekményével szándékerősítően hatott. Emellett azt is kifejtette a törvényszék az ítéletében, hogy Terhelt1 I. r. vádlott irányába alapvetően Terhelt2 II. r. vádlott, de mellette Terhelt3 III. r. vádlott is fogalmazott meg konkrét kéréseket. A III. r. vádlott a rendelkezésére álló adatok alapján az aktív vesztegetőkkel is személyes kapcsolatban volt és a megvesztegetett hivatalos személlyel is rendszeresen kommunikált, azonban az I. r. vádlott megvesztegetéséhez csak segítséget nyújtott, azzal egyetértett, de magatartása tényállási elemet nem valósított meg. Minderre figyelemmel azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőbírói ítélet indokolását egészítse ki a III. r. vádlott által elkövetett és a 4. és 5. tényállási pontokban leírt hivatalai

vesztegetések elkövetői alakzata tekintetében a vádtól eltérő minősítés okainak feltüntetésével.

[30] Az 1. tényállási pont vonatkozásában tévesnek tartotta Terhelt2 II. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlott felmentését. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság - ítéletének indokolása szerint - nem látta megállapíthatónak, hogy Terhelt2 II. r. vádlott akár közvetve –Terhelt3 III. r. vádlott, mint meghatalmazott képviselő útján – akár közvetlenül azt ajánlotta volna fel Terhelt8 VIII. r. vádlottaknak, hogy az adóhatóságnál dolgozó ismeretsége révén, az irányába fennálló befolyása felhasználásával, valamint neki fizetendő jogtalan előnyért cserében elintézi, hogy a VIII. r. vádlottal szembeni adóigazgatási eljárás adóhiány vagy kisebb összegű adóhiány megállapításával záruljon. Tévesnek tartotta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság azt sem tartotta megállapíthatónak, hogy a felé megfogalmazott ilyen ajánlatot a VIII. r. vádlott elfogadta volna és erre tekintettel a II. r. vádlottat az 1. vádpontban leírt befolyással üzérkedés büntette, még a VIII. r. vádlottat a szintén e vádpontban rögzített hivatali vesztegetés büntettének vádja alól bizonyítottság hiányában felmentette.

[31] Ezzel szemben a fellebbviteli főügyészség arra mutatott rá, hogy a Fővárosi Törvényszék az 1. tényállási pont kapcsán részletesen bemutatta és értékelte azokat a lehallgatási anyagokat, amelyeket Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak a „terhelt8-ügyben” folytattak és amelyekben a felügyeleti intézkedésről beszéltek, továbbá az adózó által nekik fizetett összeg elosztásának módjáról és mértékéről vitáztak. Az ügyészség azt az álláspontot képviselte, hogy a lehallgatási anyagok tartalmának részletes bemutatása és komplex elemzése eredményeként kizárólag arra a következtetésre lehet jutni, hogy Terhelt1 I. r. vádlott számára történt jogtalan előny adása, és az, hogy ő ezért a hivatali helyzetével a tényállásban leírtak szerint visszaélt, egyértelműen csak és kizárólag Terhelt8 VIII. r. vádlott érdekeit szolgálta, az ellene indult eljárásban a számára kedvezőtlen döntés javára történő megváltoztatását célozta és eredményezte, amivel Terhelt2 II. r. vádlott is tisztában volt. A szóban forgó tényállási pontra vonatkozó egyes konkrét bizonyítékokat részletesen bemutatta a fellebbviteli főügyészség átirata és e körben hivatkozott több – az érintett vádlottak cselekvőségének szempontjából releváns – lehallgatott telefonbeszélgetés tartamára, az ezekkel döntően egybehangzó I. r. vádlotti beismerő vallomásra, az adóhatósági eljárás során készült okirati bizonyítékokra, amelyek helyes értékelése esetén nem kerülhetett volna sor az 1. tényállási pontban Terhelt2 II. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlott felmentésére. Kiemelte továbbá, hogy az elsőfokú ítélet indokolása a két vádlott felmentése okán lényegében önellentmondást is tartalmaz, hiszen a törvényszék azt is megállapította, hogy a VIII. r. vádlottal szemben folyt adóigazgatási eljárásban született határozatok a személyi jövedelemadó tekintetében jelentős adóhiányt állapítottak meg, és ezzel összefüggésben adóbírságot és késedelmi pótlékot is kiszabott az adóhivatal. Két, az adóhatóságnál dolgozó személy tanúként pedig arról számolt be, hogy a VIII. r. vádlott az elsőfokú adóigazgatási eljárásban elkészült jegyzőkönyv átvétele alkalmával elismerte az „adócsalás” tényét, mindössze annak mértékét vitatta. Tévesnek értékelte az elsőfokú bíróság indokolását abban a tekintetben is, hogy mivel a büntetőeljárás során egyszer sem került sor az új adóhatósági eljárás iratainak beszerzésére, ezért a törvényszék nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy az „adócsalás” ténye indíthatta-e Terhelt8 VIII. r. vádlottat az adóhatósági eljárás befolyásolására. E vonatkozásban az ügyészség a meghallgatott tanúk vallomásaira hívta fel a figyelmet és ismételten a lehallgatási anyagok tartalmát helyezte előtérbe. Mindezek alapján annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az iratok tartalmával egyezően, és helyes ténybeli következtetések útján megállapítható az 1. tényállási pontban a helyes tényállás és ennek eredményeként megalapozott következtést lehet vonni a II. és VIII.

r. vádlottak bűnösségére. Erre figyelemmel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság Terhelt2 II. r. vádlott bűnösségét állapítsa meg további 1 rendbeli a Btk. 299. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) és c) pontja szerint minősülő befolyással üzérkedés bűntettében, míg Terhelt8 VIII. r. vádlott bűnösségét állapítsa meg az 1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdésében megfogalmazott és a (2) bekezdés III. fordulata szerint minősülő vesztegetés bűntettében, amiért vele szemben pénzbüntetést szabjon ki.

[32] A büntetés kiszabása körében a fellebbviteli főügyészség annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a Btk. 2. § (2) bekezdését valamennyi vádlott esetében és helyesen foglalt állást az alkalmazandó büntető anyagi jogszabály kérdésében. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a feltárt büntetéskiszabási tényezőket a súlyuknak megfelelően értékelte, az egyes vádlottak terhére rótt cselekmények tárgyi súlyához is igazodó, tetterányos és a büntetési célokat is megfelelően szolgáló büntetést szabott ki a vádlottakkal szemben. Hangsúlyozta, hogy a kiszabott büntetés súlyosítását Terhelt2 II. r. vádlott esetében a bűnösség körének minimális bővülése sem indokolja. A rendkívül jelentős időmúlásra tekintettel egyetértett a részben az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott szabadságvesztések tartamával és nem kifogásolta a büntetések próbaidőre történő felfüggesztését sem. Hangsúlyozta, hogy a vádlottaknak fel nem róható 15 éves időmúlás okán a bíróság által meghatározott szabadságvesztés tartama – amelynek meghatározása során a bíróság kellően figyelemmel volt az egyes vádlottak cselekményeinek rendbeliségére és a bünszövetség keretében betöltött szerepüket is szem előtt tartotta – megfelel a Btk. 80. § (1) bekezdésében meghatározott büntetés kiszabási elveknek, továbbá a tetterányosság és a belső arányosság elvének, továbbá méltányos is. Ugyanakkor kifejezésre juttatta, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott szabadságvesztés büntetés vonatkozásában az állapítható meg, hogy az mind a négy, e büntetéssel érintett vádlott esetében szükséges és ugyanakkor elegendő is a büntetési célok megvalósulásához, így annak további mérséklése egyik vádlott esetében sem indokolt. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a II., III. IV. és V. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés mellett pénzbüntetésre is ítélte őket. Nem kifogásolta azt sem, hogy e négy vádlottat a törvényszék előzetes mentesítésben részesítette, mint ahogy azzal is egyetértett, hogy az egy-egy bűncselekményt megvalósító Terhelt6 VI. r., Terhelt9 IX. r., Terhelt10 X. r. és terhelt11 XI. r. vádlottakat az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés d) pontjának felhívásával pénzbüntetésre ítélte a cselekmények megvalósítása és elbírálása között eltelt rendkívüli időmúlásra tekintettel.

[33] Az elsőfokú ítéletnek a járulékos kérdésekben hozott rendelkezéseit is döntően törvényesnek értékelte a fellebbviteli főügyészség, mindössze a bűnügyi költség viselése tárgyában hozott elsőbírói rendelkezést kifogásolta arra hivatkozással, hogy a több vádlottat is érintő költségelemek (informatikai szaktanácsadó tevékenysége során felmerült költség, a korábbi elsőfokú eljárásban a tárgyaláson megjelent tanúk útiköltsége) három vádlott között egyenlő arányban osztotta el a törvényszék, jóllehet e költségek az érintett terheltek között nem egyenlő arányban merültek fel. Erre tekintettel indítványozta a bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés megváltoztatását akként, hogy e költségelemeket illetően egyetemleges kötelezést alkalmazzon az ítéltábla az érintett vádlottakra.

[34] Terhelt2 II. r. vádlott meghatalmazott védője részletesen indokolt írásbeli fellebbezésében azt emelte ki, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt nem sértett, azonban az általa megállapított tényállás részben megalapozatlan, mert a Be. 592. § (2) bekezdés b) és d) pontjaiban megfogalmazott hibákban, hiányosságokban szenved, tekintettel arra, hogy a tényállás részben felderítetlen, továbbá a törvényszék a megállapított tényekből további

tényre helytelenül következtetett. Az elsőfokú ítélet további hibájaként rótta fel, hogy a törvényszék indokolási kötelezettségét is csak részben teljesítette, ezért állhatott elő az a helyzet, hogy Terhelt2 II. r. vádlott bűnösségére vont következtetését csak megalapozatlan feltételezésekre alapította. Az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységének eredménye – a védői álláspont szerint – alapvetően ellentétes a Be. 7. § (4) bekezdésében rögzített kötelezettséggel, mely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. Részletezte azokat az indokokat, amelyek kapcsán arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan. Ezzel összefüggésben hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság nem adta meggyőző indokát annak, hogy egyes bizonyítékokat miért fogadott el, míg másokat miért nem, továbbá az indokolásából nem követhető nyomon a bizonyítékok összességében történő mérlegelésének okszerűsége és helyessége. Álláspontja szerint az indokolási kötelezettség hiányának és a részbeni megalapozatlanságnak a kiküszöbölésével az 1., 3., 4. és 5. tényállások esetében Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében felmentésnek volna helye. A büntetés enyhítésére irányuló fellebbezése indokolása körében az Alkotmánybíróság gyakorlatát segítségül hívva nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a II. r. vádlott terhére megállapított bűncselekmények elkövetése óta eltelt idő olyan kirívóan hosszú, amely kizárólag a vele szemben kiszabott büntetés további enyhítésével orvosolható. Az időmúláson túl az elsőfokú bíróság nem a tényleges súlyának megfelelően vette figyelembe a II. r. vádlott személyi- és családi körülményeit, úgymint a részleges beismerő vallomását és nem utolsósorban büntetlen előéletét. Mindezek alapján a II. r. vádlott büntetésének jelentős enyhítését szorgalmazta a védő és elsősorban pénzbüntetés kiszabását indítványozta, másodlagosan a szabadságvesztés tartamának és a próbaidő mértékének további mérséklését kérte az ítéltáblától.

[35] Terhelt3 III. r. vádlott védője írásban is megindokolta a kizárólag felmentést célzó fellebbezését. Indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan és a törvényszék eljárási szabályt sértett, mert olyan bizonyítékokra alapította a tényállást, amelyek törvényesen nem lettek volna felhasználhatók, továbbá az eljárás adataival részben ellentétesen (iratellenesen) állapította meg a tényállást, végezetül pedig indokolási kötelezettségének érdemben nem tett eleget. Az eljárási szabálysértést nevesítve arra mutatott rá, hogy a Fővárosi Törvényszék úgy használta fel a titkos információgyűjtés keretében lehallgatott telefonbeszélgetések tartalmát, hogy arra nem lett volna törvényes lehetősége és akkor is tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az indokolásában azt fejtette ki, hogy a haladéktalanság kérdését a lehallgatást végző szerv ismeretei, értelmezése alapján kell megítélni. A lehallgatások anyagának a bizonyítékok köréből történő kizárása esetén Terhelt3 III. r. vádlottal szemben semmiféle terhelő bizonyíték nincs, ezért értelemszerűen a felmentése indokolt. A lehallgatás eredményének felhasználhatóságára tekintet nélkül is iratellenesnek ítélte meg az elsőbírói ügydöntő határozatnak azokat a megállapításait, amelyek a befolyással ügérkedéssel kapcsolatosak. Ez esetben is azt hangsúlyozta a védő, hogy nem áll rendelkezésre bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a III. r. vádlott bármely ügyfelének hivatalos személy befolyásolására hivatkozott volna és erre tekintettel kért, vagy kapott volna anyagi juttatást, jogtalan előnyt. A III. r. vádlottnak a IX. és X. r. vádlottakkal folytatott telefonbeszélgetései tartalma alapján következtetett az elsőfokú bíróság Terhelt3 bűnösségére, azzal azonban adós maradt az indokolás, hogy mely beszélgetések milyen szövegrészeiből és hogyan következtetett úgy, hogy annak eredménye kétséget kizáróan cáfolja az érintett vádlottak védekezését. Az ítélet egészére vonatkoztatva is megállapítható, hogy a törvényszék nem teljesítette az indokolási kötelezettségét, mert bár azt tartalmazza a határozat, hogy a bíróság milyen bizonyítékokra alapította a tényállást, de hiányzik annak kifejtése, hogy az egyes bizonyítékokat, milyen módon értékelte, azokból milyen következtetéseket vont le és milyen tényeket állapított meg. A védő ezt a megállapítását a

lehallgatott telefonbeszélgetések tartalmával illusztrálta, amelyekből azt emelte ki, hogy a vádlottak ugyanazon kérdésről jelentős eltérésekkel, egymásnak és sokszor önmaguknak is ellentmondóan beszéltek, amely alapvetően megkérdőjelezi a konspiratív együttműködésüket. A rendelkezésre álló valamennyi bizonyíték – köztük a lehallgatások anyaga – azt igazolja, hogy a III. r. vádlott nem tudta, hogy Terhelt1 I. r. vádlott Terhelt2 II. r. terhelt adóhatósági kapcsolata. Ez utóbbi körülmény logikai úton is megállapítható, mert a III. r. vádlott soha nem fordult személyesen az I. r. vádlotthoz, noha a munkájából és sok más adóhatósági ügyéből eredően ez logikus lett volna, különösen, ha valóban tudja, hogy az I. r. vádlott volt a hivatali ember, akit vesztegetnek. Nem található az elsőfokú ítéletben cáfolata annak a III. r. vádlotti védekezésnek, amely szerint Terhelt3 III. r. vádlott Terhelt1-ről csak annyit tudott, hogy ő a II. r. vádlottnak egy besegítő adótanácsadója, de sem a nevével, sem a tényleges foglalkozásával, munkahelyével, elérhetőségével nem volt tisztában. Arra vonatkozóan sem tartalmaz indokolást az elsőfokú bíróság ítélete, hogy Terhelt2 II. r. vádlott bármikor is a III. r. vádlott tudomására hozta volna, hogy az ügyben hivatalos személyt veszteget meg. Mindezek alapján a védő a III. r. vádlott felmentését kérte az ítéltáblától.

[36] Terhelt4 IV. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában az ítéleti történeti tényállás részbeni megalapozatlanságát jelölte meg az elsőfokú bíróság határozatának alapvető hibájaként, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett [Be. 592. § (2) bekezdés d) pont]. Ez a hibás ténybeli következtetés abból adódik a védői álláspont szerint, hogy a IV. r. vádlott által Terhelt2 II. r. vádlottól tényszerűen átvett 4 millió forint egy kölcsön volt, amelyből a törvényszék tévesen vonta le azt a következtetést, hogy az vesztegetési pénz volt. E körben helytelenül értékelte az elsőfokú bíróság a vonatkozó telefonbeszélgetések tartalmát és a figyelés keretében rögzített megállapítások pedig kifejezetten cáfolták a fenti elsőbírői következtetést. A védő kiemelte és részletezte azokat a telefonbeszélgetéseket, amelyeket az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás anyagává tett és ezek vonatkozásában arra hívta fel a másodfokú bíróság figyelmét, hogy azok kifejezetten nem cáfolják Terhelt4 IV. r. vádlottnak az eljárás során mindvégig következetesen hangoztatott védekezését. Önmagában a két vádlott közötti pénzátadás ténye – amely egyébként a lehallgatott beszélgetésekből aggálytalanul megállapítható – a védői álláspont szerint korántsem igazolja a bűncselekmény elkövetését a IV. r. vádlott részéről, védekezését a legcsekélyebb mértékben sem rontja le. Mindezek tükrében az elsőfokú bíróság a IV. r. vádlottnak azt a magatartását, hogy 4 millió forint készpénzt vett át a II. r. vádlottól a Be. 7. § (4) bekezdésével ellentétesen úgy értékelte, hogy ezzel Terhelt4 bűncselekményt követett el, mert jogellenes magatartásban való közreműködése fejében kapta az összeget. Ezzel kapcsolatban arra is rámutatott a védő, hogy a büntetőeljárás egyetlen szakaszában sem került napvilágra olyan adat, amely alátámasztotta volna, hogy a IV. r. vádlottnak részesednie kellett volna bármilyen korrupciós pénzből. Hangsúlyozta, hogy a IV. r. vádlott az eljárás megindításaig nem is ismerte terhelt11 XI. r. vádlottat, vele kapcsolatban nem állt, így korrupciós kapcsolat sem állhatott fenn köztük. Más védőhöz hasonlóan a IV. r. terhelt védője is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottak között lezajlott és lehallgatott telefonbeszélgetéseket lényegében kritika nélkül tényként, valóságként fogadta el, azoknak az elemző összevetése és ennek eredményeként értékelése elmaradt. Ezzel szemben a védelem álláspontja szerint a telefonbeszélgetések tartalmát összevetve nyilvánvaló, hogy a vádlottak az egymás közötti kommunikációjukban nem minden esetben mondtak igazat, egymást – akár elszámolási, akár más, az eljárás során fel nem tárt okból – gyakran félreinformálták, a valóságtól eltérően tájékoztatták. Ez különösen igaz Terhelt4 IV. r. vádlottra, aki teljesen más tartalommal kommunikált Terhelt2 II. r. vádlottal Terhelt3 III. r. vádlott tevékenységére vonatkozóan, mint tette azt a III. r. vádlottal folytatott beszélgetései alkalmával. A beszélgetések során a a IV. r. vádlott által

elmondottak között ellentmondás áll fenn, de az nem állapítható meg, hogy mikor őszinte a IV. r. vádlott előadása és mikor nem az. Ezeket a körülményeket a törvényszék elmulasztotta értékelni, a IV. r. vádlott részéről elhangzottakat a nyilvánvaló tartalmi ellentmondások dacára minden esetben a valóságnak megfeleltethető előadásként értékelte, amely természetesen téves. A fentiekre tekintettel Terhelt4 IV. r. vádlott a terhére rótt bűncselekményt még pszichikai bűnsegédként sem valósíthatta meg, büntetőjogi felelősségének megállapítására a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja szerint megalapozatlanul került sor. A védő ugyanakkor lehetőséget látott az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságának kiküszöbölésére a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásával, ezért indítványozta, hogy az elsőfokú ítélet indokolásának az 5. tényállási pontra vonatkozó megállapításaiból helyes következtetést levonva eltérő tényállást állapítson meg az ítéltábla és a IV. r. vádlottat mentse fel az ellene emelt vád alól. A fentiektől függetlenül a védő támadta a IV. r. vádlott magatartására vonatkozó anyagi jogi minősítést is, mert álláspontja szerint arra sem merült fel bizonyíték, hogy Tóth Attilának terhelt11 XI. r. vádlott vagyonosodási vizsgálatára bármilyen ráhatása lett volna, amellyel kimerítette a befolyással üzérkedés büntettét. Végezetül eltúlzottnak tartotta a IV. r. vádlottal szemben kiszabott büntetést. Összehasonlításként az I. és II. r. vádlottak jelentősebb cselekvőségére hívta fel a figyelmet és annak a meggyőződésének adott hangot, hogy e vádlottakhoz képest az 1 rendbeli bűncselekményben bűnösnek kimondott IV. r. vádlott próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztése eltúlzott és a belső arányosság követelményének sem felel meg. A vagyonelkobzást is törvénysértőnek látta, miután azt a 4. tényállás kapcsán rendelte el, amely tényállást illetően az ügyészség a IV. r. vádlottal szemben nem emelt vádat. Összességében Terhelt4 IV. r. vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentését, másodlagosan pedig a kiszabott büntetés enyhítését kérte az ítéltáblától.

[37] Terhelt6 VI. r. vádlott védője kizárólag a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést, amelynek írásbeli indokolásában azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során nem értékelte a valóságos súlyuknak megfelelően a vádlott javára szóló enyhítő körülményeket. Nyomatékosan aláhúzta, hogy a cselekmény elkövetése óta tizenhat év telt el és az akkor hatályos törvényi rendelkezések értelmében a VI. r. vádlott terhére megállapított cselekmény büntetési tétele 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés, melyből könnyen kiszámolható, hogy az elévülési idő háromszorosa telt már el. Figyelemmel arra, hogy a vádlott rendkívül hosszú ideig állt büntetőeljárás hatálya alatt a vele szemben kiszabott pénzbüntetés nem tetтарыныос és különösen nem egyéniesített, főként úgy, hogy időközben élettársi kapcsolata megszűnt, a vádlott egyedül gondoskodik két nagykorú, ám felsőfokú tanulmányokat folytató gyermekéről, miközben keringési-és érrendszeri megbetegedése miatt állandó orvosi kezelés alatt áll. Mindezekre figyelemmel a kiszabott pénzbüntetés enyhítését kérte.

[38] Terhelt9 IX. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak védője írásbeli fellebbezésében elsősorban a vádlottak felmentését, másodsorban a velük szemben kiszabott büntetés enyhítését indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság annak ellenére állapította meg a két vádlott büntetőjogi felelősségét, hogy bűnösségük kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást. Hangsúlyozta, hogy nem a törvényszék mérlegelő tevékenységét támadja, hanem azt, hogy a mérlegelés körébe vont bizonyítékok nem alkalmasak a bűnösség kétséget kizáró módon történő megállapítására és az elsőfokú bíróság ténymegállapításai iratellenesek. Más védőhöz hasonlóan azt hangsúlyozta, hogy a törvényszék a bűnösséget megállapító ítéletét kizárólag a rögzített telefonbeszélgetésekre alapította. A védelem álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által értékelt telefonbeszélgetések nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a IX. és X. r. vádlottak tudtak volna arról, hogy Terhelt3 III. r. terhelt milyen

tevékenységet folytat és kivel áll kapcsolatban, hiszen ezen beszélgetésekben a vádlott-társak beszélnek csak a IX. és X. r. terhelték ügyeinek intézéséről és a beszélgetésekből még az sem derül ki, hogy éppen melyik terheltre gondolnak. A védő a fellebbezésében számos – az elsőfokú bíróság által bizonyítékként értékelt – lehallgatási anyagot mutatott be, amelyek értékelésének eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a beszélgetések sem önmagukban, sem egymással összevetve, összességükben nem alkalmasak a IX. és X. r. vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítására. A védő olvasatában az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét sem teljesítette, mert a IX. és X. r. vádlottak bűnösségére vonatkozó ítéleti indokolás mindössze annyit tartalmaz, hogy Terhelt2 II. r. vádlott a telefonbeszélgetések alapján Terhelt3 III. r. vádlotton keresztül hozta a IX. és X. r. vádlottak tudomására, hogy hivatalos személy vesztegetésével el tudja intézni, hogy az őket érintő adóhatósági ellenőrzés számukra kedvező eredménnyel záruljon. A védelem e tekintetben annak a jogi meggyőződésének adott hangot, hogy az elsőfokú bíróság által a fentebb levont következtetésekre nem lehet jutni, mert a beszélgetések erre vonatkozóan egyáltalán nem tartalmaznak adatot, ezért a törvényszék mérlegelési tevékenysége alapvetően hibás, iratellenes. Az elsőfokú bíróság által lényegében döntő bizonyítékként értékelt lehallgatási anyagokból nem állapítható meg, hogy a IX. és X. r. vádlottaknak tudomásuk lett volna arról, hogy ügyükben hivatalos személyt vesztegetnek meg, arról pedig különösen nem rendelkeztek információval, hogy a hivatalos személy a kötelességét is megszegi. A kifejtettekre tekintettel a védő az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és ezzel párhuzamosan a két vádlott felmentését indítványozta. Alternatív indítványként a IX. és X. r. vádlottakkal szemben kiszabott pénzbüntetések jelentős enyhítését kérte, mert álláspontja szerint azok eltúlzott mértékűek. E helyen elsősorban a vádlottak büntetlen előéletére, a szokatlanul hosszú ideig tartó büntetőeljárásra hivatkozott, amely ennyi idő távlatából megítélése szerint már kifejezetten megtorló jellegű.

[39] terhelt11 XI. r. vádlott védője a terhelt felmentését célzó írásbeli fellebbezésében más védőkhöz hasonlóan elsősorban a titkos információgyűjtés során keletkezett bizonyítékok felhasználhatóságát vitatta, amelyet azon az alapon támadott, hogy a nyomozóhatóság feljelentési késedelme okán olyan időszakban folyt a telefon-lehallgatás, amelyben annak törvényi feltételei már nem álltak fenn, ezért az így szerzett bizonyítékok törvényesen nem használhatók fel. A lehallgatási anyagokra alapított ítéleti tényállás terhelt11 XI. r. vádlott tekintetében részben iratellenes, részben okszerűtlen megállapításokat rögzít. Büntető anyagi jogi jogdogmatikai szempontból pedig azt róta fel az elsőfokú ítélet hibájaként, hogy a XI. r. vádlott terhére megállapított vesztegetés büntette kizárólag egyenes szándékkal valószínűsíthető meg, így a bűnösség megállapításához kétséget kizáróan bizonyítani kellett volna, hogy a vádlotti tudattartalom e tekintetben tényállásszerű magatartás kifejtésére irányult. Ez azt jelenti, hogy a XI. r. vádlottnak arra tekintettel kellett volna jogtalan előnyt ígérnie vagy adnia, hogy az I. r. vádlott a kötelességét megszegje. Azonban terhelt11 XI. r. vádlott ilyen irányú tudattartalma nem nyert bizonyítást, az erre vont bírói következtetés megalapozatlan, magában az ítéletben rögzített tényállás pedig e tekintetben számos ponton nélkülözi a konkrétumokat. Ennek indokolásaként a védő több bekezdést is szó szerint idézett a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletéből. Nehezményezte, hogy a „pontosan meg nem állapítható időpontban átadott, pontosan meg nem állapítható összeg” kifejezések nem alkalmasak a bűnösség megállapítására a XI. r. vádlott tekintetében. Amennyiben az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat valóban okszerűen mérlegelte volna, akkor azt kellett volna megállapítania, hogy a XI. r. vádlott szándéka nem arra irányult, hogy előny ígéretével vagy adásával kötelessége megszegésére bírja rá Terhelt1 I. r. vádlottat, hanem arra, hogy az általa megbízott adószakértőknek – ideértve kifejezetten Terhelt3 III. r. vádlottat – fizetett díjazás ellenében, az adószakértők speciális szaktudásuk birtokában, az alapul fekvő anyagi-és

eljárásjogi rendelkezések keretei között a számára legkedvezőbb vizsgálati eredmény elérése érdekében tevékenykedjenek. A XI. r. vádlottat érintő lehallgatási anyagokból az elsőfokú ítélet megállapításaival ellentétben nem vonható következtetés arra, hogy a XI. r. vádlott Terhelt1 I. r. vádlott köteletségének megszegése érdekében fizetett volna. A lehallgatásokból mindössze az állapítható meg, hogy a II., III., IV. és V. r. vádlottak több alkalommal folytattak beszélgetést arról, hogy a XI. r. vádlott által az adószakértő részére fizetendő pénzüsszeget egymás között hogyan osztják fel, azonban a XI. r. vádlottal erről nem egyeztettek, ezeket a beszélgetéseket kivétel nélkül egymás között folytatták. Ez a körülmény azonban nem eshet terhelt11 XI. r. vádlott terhére, a bíróságnak ettől eltérő következtetése csak feltételezésen alapul. Mindezekre tekintettel a védő a vádlott felmentésére tett indítványt.

[40] A fellebbezések elbírálására az ítéltábla nyilvános ülést tűzött ki a Be. 599. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[41] A nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője minden tekintetben az írásban részletesen kifejtettekkel egyezően nyilatkozott, azt változatlanul fenntartotta.

[42] A terheltek védői ugyancsak mindenben az írásbeli fellebbezésükben kifejtetteket tartották fenn.

[43] Terhelt8 VIII. r. vádlott védője felszólalásában kiemelte az eljárás rendkívüli elhúzódsát, amely nem a vádlottaknak volt felróható. Hangsúlyozta, hogy Terhelt8 VIII. r. vádlott vonatkozásában tudta az ügyészség a legkevesebb bizonyítékot felmutatni. A VIII. r. vádlott kizárólag III. r. vádlottat ismerte, a beszélgetésekben említett „terhelt8” kapcsán pedig nem nyert egyértelmű igazolást, hogy védencéről van szó, hiszen a III. r. vádlottnál – a rögzített beszélgetések szerint – 258 ügy volt folyamatban. Nem vitatott, hogy a III. r. vádlott adótanácsadóként járt el a VIII. r. vádlott ügyében, ezt igazolja az 500.000 forint + ÁFAösszegről kiállított számla. Szükségesnek tartotta rögzíteni, hogy Terhelt1 I. r. vádlott nem volt ügyintéző ebben az ügyben, nem bizonyított, hogy a benyújtott jogorvoslati kérelem ötlete az I. r. vádlottól származott volna, a lehallgatott beszélgetések között a VIII. r. vádlottal folytatott beszélgetés nem található, vele egyetlen találkozás sem volt igazolható, illetve előny adása vagy ígérete sem, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta Terhelt8 VIII. r. vádlott vonatkozásában.

[44] A nyilvános ülésen jelen lévő Terhelt3 III. r. vádlott védője által elmondottakhoz csatlakozva kiemelte, hogy Terhelt2 és Terhelt4 közvetítettek felé ügyfeleket, azonban úgy vélte, hogy ők is adótanácsadókkal dolgoznak. Terhelt1 kapcsán kiemelte, hogy nevét csak az iratokból ismerte. Néhány ügy több személy közreműködését is igényelte, vesztegetésre soha utalást sem tett. A terhelt9 ügyében arra hivatkozott, hogy ott szabályszerű meghatalmazása volt, adóhiányt állapított meg esetükben a hatóság, melyet meg is fizettek. Ezen felül személyi körülményei körében tett nyilatkozatot.

[45] A másodfokú bíróság a fellebbezések érdemi elbírálását megelőzően a felülbírálat terjedelmét vizsgálta meg.

[46] A Be. 590. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság – ha e törvény kivételt nem tesz – a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálja. A fenti törvényhely (2) bekezdése kimondja, hogy ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását a bíróság arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. Az ítéltábla az ellentétes irányú fellebbezések tartalmára figyelemmel megállapította, hogy a felülbírálat teljeskörű a Be. fent megjelölt rendelkezéseinek értelmében.

[47] Az imént rögzítettekkel egyezően a másodfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a Fővárosi Törvényszék vétett-e olyan a Be. 607. § (1) bekezdésében, a 608. § (1) bekezdésében és a Be. 609. § (1) bekezdésében megfogalmazott eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú bíróság ítéletének szükségszerű hatályon kívül helyezését vonta volna maga után. Miután ilyen természetű eljárásjogi szabálysértést az ítéltábla nem észlelt, ezért a fellebbezéseket érdemben bírálta el. Ennek során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban a perrendi szabályokat megtartotta, ennek során figyelemmel volt a megismételt eljárásra vonatkozó speciális rendelkezésekre is és azokat is maradéktalanul megtartotta a saját eljárásában.

[48] A vádemelés időpontjában hatályos 1998. évi XIX. törvény 16.§ (1) bekezdésében e) pontja értelmében a közélet tisztasága elleni bűncselekmények elsőfokon a megyei bíróság hatáskörébe tartoztak. A törvény 14. § (2) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a megyei bíróság mint elsőfokú bíróság – ha e törvény másként nem rendelkezik – egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el. Az alapeljárásban a Fővárosi Törvényszék a fenti összetételű tanácsban járt el, de hatályon kívül helyezés folytán új eljárásra került sor, amely már a jelenleg hatályos Be. szabályai szerint folyt le. Így a Be. 20. § (1) bekezdés 11. pontja értelmében elsőfokon a törvényszék hatáskörébe tartoznak a korrupciós cselekmények, míg a 13. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – egyesbíróként jár el. Mindezekre figyelemmel a törvényi rendelkezéseknek mindenben megfelelően járt el a Fővárosi Törvényszék, amikor a megismételt eljárásban egyesbíróként járt el és akkor is megtartotta az eljárási szabályokat miután a bíró személyében történt változást követően az addigi eljárást megismételte.

[49] Az ellentétes irányú fellebbezések közül az ítéltábla az ügyésznek Terhelt2 II. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottak terhére, az 1. tényállási ponttal összefüggésben előterjesztett fellebbezését, valamint a védelmi fellebbezések közül Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., illetve Terhelt4 IV. r. vádlott védőjének a fellebbezését találta alaposnak a büntetés enyhítését célzó részében.

[50] A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén Terhelt3 III. r. vádlott által előadottak, valamint a másodfokú eljárásban szerzett, 4. sorszám alatti erkölcsi bizonyítvány adatai alapján pontosításra szorulnak az elsőfokú ítélet 25. oldalán a III. r. vádlott bűnügyi előéletére vonatkozó adatok a következők szerint:

[51] - A Székesfehérvári Törvényszék ott megjelölt elsőfokú ítélete helyesen a 14.B.80/2007/129. alszámmal rendelkező hatályon, továbbá a Kúria Bfv.III.328/2015/14. számú hatályon

kívül helyező végzése folytán a megismételt másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.318/2015/20. számon hozott jogerős ítéletet 2017. év március hó 30. napján, amelyben a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 376. § (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntetében, amiért őt 1 év – végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetésre ítélte és őt előzetes mentesítésben részesítette. Az elsőfokú ítéletben feltüntetettektől eltérően a vádlott a fenti bűncselekményét a 2003. év február hó 14. napja és a 2003. év vége közötti időszakban követte el. A próbaidő a 2018. év március hó 30. napján telt le (másodfokú eljárásban beszerzett erkölcsi bizonyítvány, 4. alszám alatt).

[52] - A fentiekén túlmenően – szintén az erkölcsi bizonyítvány adatai alapján – rögzíti az ítéltábla, hogy Terhelt3 III. r. vádlottat a Székesfehérvári Törvényszék a 2022. év november hó 22. napján kelt 17.B.33/2021/28. számú, illetve a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2023. év június hó 13. napján jogerős Bf.I.18/2023/7. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő különösen nagy vagyoni hátrányt okozva, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében, mint bűnsegédet, amiért őt 2 év – végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetésre és 1.200.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A vádlott e bűncselekményét 2015. év március hó 1. napja és 2015. év december hó 31. napja közötti időszakban valósította meg. Terhelt3 III. r. vádlott jelenleg e felfüggesztett börtönbüntetés hatálya alatt áll.

[53] - A III. r. vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2024. év február hó 20. napján jogerős 27.B.10.345/2021/72. számú ítéletében bűnösnek mondta ki folytatólágosan elkövetett, az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntetében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés és (3) bekezdés], amiért őt 5 hónap – végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetésre ítélte. E bűncselekményét a vádlott a 2009. év október hó 1. napjától a 2010. év december hó 31. napjáig terjedő időszakban valósította meg. A vádlott ellen jelenleg is több büntetőeljárás folyik különböző eljárási szakokban, költségvetési csalás, csalás és hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt.

[54] A másodfokú bíróság az ügy érdemi felülbírálata során megkülönböztetett körülményekkel vizsgálta a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés keretében beszerzett bizonyítékokat, különös tekintettel arra is, hogy a védők e bizonyítékok felhasználását több szempontból is támadták, melynek során hivatkoztak a hatásköri szabályok megsértésére és nem utolsósorban a haladéktalanság követelményének való meg nem felelésre is. Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság minden – a védők által felvetett – aggályos kérdéssel alaposan foglalkozott. A korábbi jogszabályi rendelkezéseket részletesen elemezte és a felhasználhatóság tárgyában legnagyobb részt helyesen döntött. E körben megalapozottan hivatkozott a Be. 870. § (1) bekezdésében írtakra, amely szerint a Be. hatályba lépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt e törvény másként szabályozza. A törvényszék a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés törvényességét is részletekbe menően vizsgálta és elemezte, továbbá a bírói engedélyhez nem kötött figyelés végrehajtására vonatkozó releváns információkat is pontosan feltüntette, miként azt is, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság nyomozási bírójára mely végzéseivel engedélyezte a titkos információgyűjtés eredményének és a figyelés keretében rögzített felvételeknek a büntetőeljárásban bizonyítási eszközként történő felhasználását.

[1] A védők által az eljárás folyamán mindvégig vitatott haladéktalanság kérdésében is helyesen foglalt állást. A titkos információgyűjtés eredménye felhasználásának az 1998. évi XIX. tv. 206/A. § (1) bekezdés b) pontban foglalt feltétele – a feljelentési kötelezettség haladéktalansága – vizsgálata körében minden egyes ügyben külön értékelendő, nincs erre meghatározott konkrét időtartam, az függ az ügy jellegétől, bonyolultságától, a feldolgozásra váró adatmennyiségtől, melyből ki kell válogatni a titkos információgyűjtés célja szempontjából érdektelen vagy az ügyben nem érintett személyre vonatkozó adatokat is. Az irreleváns információk kiszűrése után a feljelentés szempontjából releváns adathalmaz további elemzésére bizonyos idő mindenképp szükséges, így pl. annak értékelése, hogy a releváns adathalmaz elégséges-e az 1998. évi XIX. tv. 201. §-ában meghatározott és az engedélyben feltüntetett bűncselekmények valamelyikére vonatkozó gyanú megállapításához; a bűncselekmény elkövetésére utaló adatok azzal a személlyel kapcsolatba hozhatók-e, akikre nézve az információgyűjtés engedélyezett volt; az adatok az engedélyben nem szereplő más személy bűncselekményének bizonyítására is felhasználhatók-e. E vizsgálódás eredményeként a törvényszék helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy a haladéktalanság törvényi követelményének megfelelt a feljelentés megtétele.

[55] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a figyelés keretében rögzített képfelvételek kapcsán kifejtett érvelés is helytálló, mint ahogyan nem tévedett a Fővárosi Törvényszék akkor sem, amikor azt állapította meg, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 8.Ti.00381/35/2007.Tük. számú végzésével engedélyezett titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítási eszközként történő felhasználhatóságáról rendelkező végzés a nyomozati iratok között nem áll rendelkezésre. Ezért alappal nem támadható az a döntése, hogy Terhelt2 II. r. vádlott által használt 06/30-948-3091 hívószámú mobiltelefonja tekintetében a 2008. január 27. napjától a 2008. április 25. napjáig végzett titkos információgyűjtés anyagát az 1998. évi XIX. törvény 78. § (4) bekezdésében írtak alapján a bizonyítékok köréből kirekesztette azzal, hogy a Terhelt2 II. r. vádlott által a fenti időszakban használt telefonon folytatott beszélgetések közül nem zárta ki a bizonyítékok köréből azokat a beszélgetéseket, amelyek egy másik vádlott vonatkozásában az akkor hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően folytatott titkos információgyűjtés keretében rögzítettek. Ilyen körülmények között helyesen járt el, amikor nem értékelte bizonyítékként Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott által a fenti időszakban folytatott beszélgetéseket, miként akkor sem tévedett, amikor ugyancsak nem értékelte bizonyítékként a II. r. vádlott és Terhelt7 VII. r. vádlott között a 2008. év augusztus hó 14. napján 14 óra 56 perckor folytatott telefonbeszélgetést, tekintettel arra, hogy a II. r. vádlott vonatkozásában a titkos információgyűjtés a terhelt által használt 06/30-860-6609 hívószámú telefon tekintetében csak a 2008. év augusztus hó 11. napjáig volt engedélyezve.

[56] Az elsőfokú bíróság a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban helyesen állapította meg azt is, hogy a titkos adatszerzés elrendelésére 2008. év szeptember hó 3. napján került sor és az összesen két hétig, azaz 2008. év szeptember hó 17. napjáig tartott, így a törvényben meghatározott 90 napos határidő túllépése ez esetben fel sem merülhetett. Lényegében a titkos adatszerzés törvényességére vonatkozó kifogás a védelem részéről sem merült fel, azt azonban nehezítette a védők, hogy a titkos információgyűjtést a nyomozás elrendelését követően is folytatták. E tekintetben is megalapozottan foglalt állást a nyomozati iratok alapján az elsőfokú bíróság, amikor az ítéletében arra az álláspontra helyezkedett, hogy az információgyűjtés nem folyt a nyomozás elrendelését követően. Az elsőfokú ítélet [178]-[180] pontjaiban az iratoknak megfelelően rögzítette a feljelentésre, a

titkos adatszerzés engedélyezésére és annak megszüntetésére vonatkozó adatokat, amelyek alapján egyértelműen volt cáfolható a védelmi hivatkozás.

[57] Az eddig kifejtettekkel ellentétben azonban tévedett a Fővárosi Törvényszék, amikor az ítélete indokolásában a felhasználhatóság időszerűségével kapcsolatban azt fejtette ki, hogy a 90 napra engedélyezett titkos információgyűjtés mindössze egyszer hosszabbítható meg 90 nappal, ami végeredményben oda vezetett, hogy a titkos információgyűjtés esetében mindössze a kétszer 90 napos lehallgatási tevékenység eredményeként született bizonyítékokat találta felhasználhatónak. A törvényszék az ítélete indokolásának [187] bekezdésében alapvetően arra a téves következtetésre jutott, hogy az „*ismételten meghosszabbíthatja*” kifejezés a nyelvtani értelmezés szabályai szerint is az egyszeri meghosszabbításra utal, ezért a törvényszék a titkos információgyűjtés esetében a kétszer 90 napos lehallgatási tevékenység eredményét tartotta csak felhasználhatónak, az azon túliakat nem.

[58] Az „*ismételten*” szó nyelvtani értelmezése szerint egy határozószó, amelynek jelentése arra utal, hogy még egyszer vagy sokszor, többször, újra meg újra. A Magyar Értelmező Kéziszótár szerint az „*ismételten*” szó szinonimái a többszörösen, nemegyszer, számtalanszor, sokszorosan, előlről, újfent, újból, megint, ismét, újra és újra. E meghatározásokból is minden kétséget kizáróan kitűnik, hogy a törvény szövegben használt *ismételten* kifejezés nem egyszeri, hanem kimondottan többszöri ismétlésre utal, tehát önmagában a nyelvtani értelmezés sem támasztja alá a törvényszéknek a fenti kérdésben elfoglalt álláspontját.

[59] Ennél jelentősen komolyabb érvként szükséges felhívni az Alkotmánybíróság 32/2013.(XI.22.) AB. határozatának [46] bekezdését, amelyben a testület a határozatának indokolásában kifejtette, hogy a bírósági engedélyhez kötött titkos információgyűjtés alkalmazását nem a büntetőeljárásról szóló törvény, hanem egyéb törvények szabályozzák. A határozatból az ítéltábla kiemelendőnek tartja azt a megállapítást, hogy: „a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés alkalmazását az Rtv. 71. § (3) bekezdése – a Be. 203. § (5) bekezdéséhez hasonlóan – legfeljebb 90 napos határidőre teszi lehetővé. Ugyanakkor míg a Be. egy alkalommal biztosít lehetőséget a hosszabbításra, az Rtv. ilyen korlátozást nem tartalmaz”. Az alkotmánybírósági határozat kétséget sem hagy afelől, hogy a bírósági engedélyhez kötött információgyűjtés alkalmazását nem a büntetőeljárásról szóló törvény, hanem az egyéb ágazati törvények szabályozzák. Az alkotmánybírósági határozatban felhívott 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 71. § (3) bekezdése kifejezetten úgy fogalmaz, hogy az engedélyező a titkos információgyűjtést esetenként 90 napra engedélyezi, de ezt a határidőt, bár csak újabb előterjesztésre és indokolt esetben, de korlátlan alkalommal további 90 nappal meghosszabbíthatja. Teljesen azonos rendelkezést tartalmaz az Nbtv. 56. §-a is. Összességében tehát megállapítható, hogy az Rtv. 71. § (3) bekezdése a titkos információgyűjtés alkalmazását az 1998. évi XIX. törvény 203., § (5) bekezdésében foglaltakhoz hasonlóan legfeljebb 90 napos határidőre teszi lehetővé, azonban míg a régi Be. kifejezetten csak egy alkalommal biztosított lehetőséget a titkos adatszerzés tartamának meghosszabbítására, addig az Rtv. a titkos információgyűjtést illetően ilyen korlátozást nem tartalmaz. Mint ahogy fentebb az ítéltábla már foglalkozott az „*ismételten meghosszabbítja*” szó nyelvtani értelmezésével, itt is szükséges hangsúlyozni, hogy a törvényben használt kifejezés a többszöri hosszabbítás lehetőségét foglalja magában, ezért tehát mellőzni kellett a törvényszék indokolásából az erre vonatkozó és téves jogértelmezést tükröző [187] bekezdést.

[60] A kifejtettek értelmében az ítéltábla álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék indokolatlanul rekesztette ki a bizonyítékok köréből Terhelt2 II. r. vádlottnak a feleségével 2008. május 19. napján 13 óra 58 perckor, 2008. május 29. napján 13 óra 35 perckor, 2008. június 3. napján 12 óra 22 perckor, 2008. június 10. napján 10 óra 45 perckor, 2008. június 26. napján 11 óra 39 perckor, 2008. július 8. napján 12 óra 53 perckor, valamint Terhelt4 IV. r. vádlott közvetítésével Terhelt3 III. r. vádlottal 2008. július 8. napján 11 óra 20 perckor és 2008. július 10. napján 18 óra 20 perckor folytatott telefonbeszélgetését, csakúgy mint tanú44máriával 2008. július 29. napján – helyesen – 9 óra 29 perckor lezajlott kommunikációját.

[61] A bírósági iratok tanúsága szerint az elsőfokú bíróság az előző bekezdésben felsorolt telefonbeszélgetéseket kivétel nélkül a bizonyítási eljárás anyagává tette, ezért az ítéltáblának nem kellett bizonyítást lefolytatnia, mindössze értékelnie kellett azokat a bizonyítékokat, amelyeket a törvényszék kirekesztett a bizonyítékok köréből. A korábban részletezettek értelmében a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a megjelölt lehallgatási anyagok kirekesztésére megalapozatlanul került sor, mert azok beszerzése törvényesen történt, így bizonyítékként történő értékelésüknek sincs törvényi akadálya. E körben szükséges kiemelni, hogy a történeti tényállás – Terhelt2 II. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlott tekintetében felmentéssel végződő – 1. pontja tekintetében a II. és VIII. r. vádlott cselekvősege szempontjából nélkülözhetetlen, de általában is a vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítása körében rögzített tények megerősítésére is szolgál. Ezért tehát az ítéltábla az [54] bekezdésben felsorolt lehallgatási anyagokat bizonyítékként értékelte, amely körülmény döntő hatással volt a II. és VIII. r. vádlottak 1. tényállási pontban rögzített magatartásának értékelése során.

[62] Egyebekben az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a rendelkezésére álló, valamint az általa beszerzett bizonyítékokat a bizonyítás anyagává tette, azokat egyenként és összességükben is megvizsgálta, egybevetette és ennek eredményeként mérlegeléssel állapította meg a történeti tényállást. A törvényszék részletesen bemutatta az egyes tényállási pontok vonatkozásában a bizonyítékokat, azok elemző értékelése alapján helyes következtetést vont a vádlottak bűnösségére, azonban az 1. és 4. tényállási pontok tekintetében az elsőfokú bíróság ítélete részbeni megalapozatlansági okokban szenved, mert a törvényszék a tényállást hiányosan állapította meg, továbbá a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, végezetül pedig az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből, további tényre helytelenül következtetett [Be. 592. § (2) bekezdés a), c) és d) pontjai]. A másodfokú bíróság a részbeni megalapozatlansági okok meglétét illetően tehát mindenben egyetértett a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakkal és több védő fellebbezésében kifejtettekkel is, azonban a részbeni megalapozatlanság kiküszöbölésének módját illetően és az abból eredő következtetések terén a védelmi fellebbezések tartalmától eltérően határozott.

[63] Az ítéltábla a részbeni megalapozatlanságot a Be. 593. § (1) bekezdés a) és c) pontjaiban megfogalmazottak szerint küszöböltte ki, ami azt jelenti, hogy a megalapozatlansággal érintett 1. és 4. tényállási pontokat helyesbítette az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, és ténybeli következtetés alapján (4. tényállási pont), másrészt az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapított meg (1. tényállási pont), amelynek eredményeként Terhelt2 II. r. vádlottat egy

további bűncselekményben is bűnösnek mondta ki, illetve az elsőfokon felmentett Terhelt8 VIII. r. vádlott bűnösségét megállapította.

[64] Terhelt2 II. r. vádlott részfelmentését, illetve Terhelt8 VIII. r. terhelt felmentését eredményező 1. tényállási pont tekintetében a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást az alábbiak szerint állapította meg:

[65] Az elsőfokú bíróság ítélete [104] bekezdésének első mondatát követően azzal egészíti ki a tényállást az ítéltábla, hogy „Terhelt2 II. r. vádlott ma már pontosabban meg nem határozható időpontban felajánlotta Terhelt8 VIII. r. vádlottnak, hogy az adóhatóságnál lévő ismeretségének köszönhetően és számára fizetendő pénz ellenében elintézi, hogy Terhelt8 VIII. r. vádlottnak a kiszabott adóbírságot ne keljen megfizetnie, továbbá, hogy az őt marasztaló elsőfokú határozatot helyezték hatályon kívül. Az ajánlatot Terhelt8 VIII. r. vádlott elfogadta és az ügyben relevanciával bíró iratokat a II. r. vádlotthoz eljuttatta”.

[66] Ugyanezen bekezdés jelenlegi második mondatának második felét azzal egészíti ki, hogy „...*hogy* Terhelt8 VIII. r. vádlott az ő közvetítésével *pénzt fizetne* ...”.

[67] Szintén kiegészítésre, pontosításra szorul az elsőfokú bíróság ítéleti tényállása a [108] bekezdésben. Az elsőfokú bíróság által ott rögzítetteket megelőzően az ítéltábla a tényállást azzal egészíti ki, hogy „Terhelt8 VIII. r. vádlott a neki nyújtott segítségért az eljárás számára kedvező kimenetele érdekében történő befolyásolása végett, több millió forintot fizetett ki Terhelt2 II. r. vádlottnak, azzal, hogy annak egy részét a hivatali helyzetével az ő érdekében visszaélő hivatalos személynek adja át”. A tényállást a továbbiakban akként pontosítja a másodfokú bíróság, hogy „Terhelt2 II. r. vádlott a 2008. év nyarán – pontosabban meg nem állapítható időpontban – a Terhelt8 VIII. r. vádlottat érintő adóigazgatási ügygel kapcsolatban megszerzett adatokért és az egyéb érdekelt15 elnökének felügyeleti intézkedést kezdeményező beadvány elkészítéséért – amelynek eredményeként Terhelt8 VIII. r. vádlott érdekeinek megfelelő döntés született – 2 millió forintot adott át Terhelt1 I. r. vádlottnak”. Ugyanakkor az elsőfokú ítélet [109] bekezdésében írtakat mellőzi a másodfokú bíróság.

[68] Az elsőfokú bíróság az 1. tényállási ponttal összefüggésben az ítélet [214]-[224] pontjaiban elemző részletességgel bemutatta és értékelte az adott cselekmény kapcsán jogi relevanciával bíró lehallgatott telefonbeszélgetések tartalmát, amelyből megállapítható, hogy Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak a „terhelt8-ügyben” folytattak egyeztetéseket, illetve vitáztak a VIII. r. vádlott által nekik fizetett összeg elosztásáról, miközben az egész beszélgetést a felügyeleti intézkedésről folytatott szöveggörnyezetbe helyezték.

[69] A törvényszék által a bizonyítási eljárás anyagává tett, és az elsőfokú ítéletben a fenti pontokban rögzített telefonbeszélgetések, valamint a bizonyítékok közül tévesen kirekesztett, Terhelt4 IV. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak között 2008. július 10. napján 18:20 órakor rögzített telefonbeszélgetés (nyomozati iratok 811-823. oldal) értékelésének eredményeként az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól eltérő következtetések levonása indokolt. Hivatkozik itt a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletének [220] bekezdésében

rögzített beszélgetésre (2008. július 8. napján 13:08 órakor folytatott beszélgetés), amely szerint Terhelt2 II. r. vádlott Terhelt4 IV. r. vádlottnak megemlítette a terhelt8-ügyet illetően, hogy az „rendben van”. Azt is megállapították, hogy visszaadták új eljárásra az ügyet, miközben arról is szót ejtenek, hogy ezt a II. r. vádlott már tudja intézni, hogy gyorsan le lehessen zárni. A beszélgetés egész szövegkörnyezetét tekintve nem kétséges, hogy minkét vádlott tökéletesen tisztában van a beszélgetés mögöttes tartalmával, hiszen tudják, hogy „lenullázták” az ügyet, amely felett mindketten az örömeiket fejezték ki. Mindketten jó hírnek értékelték a történeteket és egyértelmű a beszélgetés abban a vonatkozásban is, hogy a VIII. r. vádlott megkapta a várt kedvezményt. Az elsőfokú ítélet [222]-[224] pontjaiban rögzített beszélgetések alapján az is nyomon követhető volt, hogy mennyi pénz átadására került sor a vádlottak között, melynek alapján az a következtetés is levonható volt, hogy az I. r. vádlottnak átadott 2 millió forintot Terhelt2 nem a sajátjából fizette, hiszen Terhelt4 IV. r. vádlott-tal Terhelt2 II. r. vádlott azt közölte, hogy az I. rendűnek átadott 2 millió forinton felüli összeget „lenyúlták” (ítélet 223. pontja, 2008. szeptember 12. napján 15:52 órakor folytatott beszélgetés). Ezt a megállapítást erősíti az ítélet [224] pontjában részletezett beszélgetés is, amely Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott között zajlott, és amelyben I. r. vádlott kevesellte a neki juttatott pénzt. Terhelt2 arra hivatkozott, hogy neki III. r. vádlott csak 2 millió forintot adott. Az elsőfokú ítéletben is részletezett telefonbeszélgetéseken túl értékelni kell a fentebb már hivatkozott 2008. július 10. napján 18:20 órakor rögzített, a Terhelt4 IV. r. vádlott és Terhelt3 III. r. vádlott között folyt telefonbeszélgetést is, melynek során a III. r. vádlott kétkedett abban, hogy a terhelt8 ügy „rendben van”, mint ahogyan azt Terhelt2 állítja, de a pénzt, amit kapott, a „tíz felet” nem adja vissza (nyomozati iratok 813-815. oldal).

[70] Összevetve e beszélgetéseket a VIII. r. vádlott ügyére vonatkozó más telefonbeszélgetésekkel az is megállapítható, hogy nem a VIII. r. vádlott képviselője – azaz a III. r. vádlott – hanem Terhelt1 I. r. vádlott szabta meg azt az irányt, amely Terhelt8 VIII. r. vádlottat végül mentesítette a fizetési kötelezettsége alól. A lehallgatási anyagokból az is egyértelműen rögzíthető, hogy Terhelt1 I. r. vádlott számára adott előny kizárólag Terhelt8 VIII. r. vádlott érdekeit szolgálta, és ezzel összefüggésben Terhelt1 I. r. vádlott adóeljárásjogi tartalmú utasításai alapján valósult meg az adóhatósági eljárásban tanúsított időhúzó magatartás.

[71] A fentiekre figyelemmel osztotta a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakat a tekintetben, hogy ellentétes az iratok tartalmával és az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre téves következtetést vont le akkor, amikor azt állapította meg, hogy Terhelt2 II. r. vádlott a saját maga számára megszerzett adatokért fizetett ki 2 millió forintot. Az ítéleti tényállásból még az is kiolvasható, hogy akár a saját pénzéből fizette ki a II. r. vádlott az említett 2 millió forintot, miközben az elsőfokú bíróság ítéletének [625] bekezdésében az szerepel, hogy a törvényszék azt tudta megállapítani, hogy Terhelt8 VIII. r. vádlott adott pénzt Terhelt3 III. r. vádlottnak – aki a képviseletét látta el az adóhatóság elnöke előtti eljárásban – amelyből részesült Terhelt2 II. r. vádlotton keresztül, Terhelt1 I. r. vádlott, de Terhelt4 IV. r. vádlott is.

[72] Az 1. tényállás kapcsán ki kell emelni, hogy a törvényszék az általa értékelt bizonyítékok körében behatóan foglalkozott és ennek eredményeként elfogadta Terhelt1 I. r. vádlott vallomását is. Terhelt1 I. r. vádlott beismerő vallomásában maga mondta el, hogy Terhelt2 II. r. vádlott Terhelt8 VIII. r. vádlott ügyének iratait megmutatva kérte a véleményét az ügyben (elsőfokú ítélet [211] pontja). Az I. r. vádlott az iratok átnézését követően eljárásjogi hibára hivatkozva felügyeleti intézkedés benyújtását javasolta. Az I. r. vádlott

vallomása tehát szintén a II. és VIII. r. vádlottak bűnösségének irányába hat, nem beszélve arról, hogy Terhelt2 II. r. vádlottnak nem volt képviseleti joga a VIII. r. vádlott vonatkozásában, tehát törvényesen érdekeltsége sem fűződhetett Terhelt8 VIII. r. vádlott ügyéhez. Ennek ellenére a VIII. r. vádlott vizsgálatával kapcsolatban Terhelt1 I. r. vádlott folyamatosan tájékoztatta a részletekről Terhelt2 II. r. vádlottat, aki – miután a fentiek szerint ezen információkra nem neki volt szüksége – továbbította azokat a III. r. vádlottnak.

[73] A törvényszék e bizonyíték alapján tévedett, amikor nem vont következtetést arra, hogy Terhelt2 II. r. vádlottnak az ügyre semmiféle érdemi rálátása nem lehetett másként, mint magától a VIII. r. vádlottól, hiszen képviseleti joggal nem rendelkezett és a lehallgatott telefonbeszélgetések tartalma alapján az sem kétséges, hogy az ügyiratok is éppen az érintett Terhelt8 VIII. r. vádlottól kerültek hozzá. Ebből viszont értelemszerűen és szükségszerűen következik az a tény, hogy Terhelt2 II. r. vádlott valamilyen módon kapcsolatba került a VIII. r. vádlottal, mielőtt a probléma megoldása érdekében – immár az ügyiratok birtokában – felkereste Terhelt1 I. r. vádlottat. E gondolati-logikai vonalon haladva arról is információval kellett rendelkeznie a II. r. vádlottnak, hogy Terhelt8 VIII. r. vádlott milyen eredményt szeretne elérni, továbbá arról is tudnia kellett, hogy a VIII. r. vádlott ennek érdekében pénz fizetésére is hajlandó.

[74] Terhelt8 VIII. r. vádlott védőjének elsőfokú perbeszédében elhangzottakra reagálva a Fővárosi Törvényszék az ítélete [125] bekezdésében leírta, hogy nem vitatható az a tény, hogy Terhelt3 III. r. vádlott Terhelt8 VIII. r. terhelt adótanácsadójaként járt el, amely tevékenységért 500.000 forint + ÁFA díjat számított fel, és erről számlát is kiállított, továbbá azt a VIII. r. vádlott ki is fizette. Figyelemmel arra, hogy a megállapított tényállás szerint a Terhelt1 I. r. vádlottnak kifizetett 2 millió forint nem másról, mint Terhelt8 VIII. r. vádlottól származott, és a vádlottak közötti kapcsolatokra is tekintettel a III. r. vádlottnak szükségszerűen tisztában kellett lennie azzal, hogy ez az összeg nem képezheti a megbízási díj részét, már csak azért sem, mert ezt az összeg nagysága és az átadás módja önmagában is kizárta, hiszen közvetítőn keresztül és bármilyen számla nélkül történt a kifizetés. Emellett a már hivatkozott beszélgetés alapján – ami a IV. r. és a III. r. vádlott között zajlott 2008. július 10. napján 18:20 órakor – az is rögzíthető, hogy III. r. vádlott nem a szerződésben szereplő 500.000 forintot kapta meg VIII. r. vádlottól az ügyintézésért. Ilyen körülmények között a VIII. r. vádlottnak azzal is tisztában kellett lennie, hogy a III. r. terhelt egy harmadik személynek fogja továbbítani az összeget, mégpedig az ügyében történő jogellenes beavatkozás ellenértékeként. Mindehhez további, korántsem elhanyagolható adalék az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság e körben tanúként hallgatta meg tanú34t és tanú26t, akik arról is beszámoltak, hogy a VIII. r. vádlott az adóigazgatási eljárásban az adóeltitkolás tényét egyébként maga sem vitatta, mindössze annak mértékével nem értett egyet. tanú26 tanúvallomása szerint az elsőfokú adóigazgatási eljárásban Terhelt8 maga is úgy nyilatkozott, hogy „adót csalt”, mindössze annak mértékét vitatta. Ezen tények ismeretében nehezen indokolható bármi mással az áttételeken keresztül Terhelt1 I. r. vádlotthoz eljuttatott 2 millió forint, mint azzal, hogy kimondottan azért fizetett, hogy az adóhatósági eljárásban számára valamely hivatalos személy kedvezően befolyásolja az eljárást, illetve ügyében kedvező döntés szülessen.

[75] Szintén egyetértett az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakkal abban is, hogy az ítéleti történeti tényállás bevezető részében (elsőfokú ítélet [94]-[102] bekezdései) tett – az ügy előzményeire vonatkozó adatok és a vádlottak együttműködését tartalmazó általános megállapítások – organikusan a történeti tényálláshoz tartoznak, annak

teljesértékű részét képezik. Az 1. tényállási pontra vonatkoztatva is jelentősége van az ott tett megállapításoknak, mert ebben azt rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak milyen jogellenes tevékenységek mentén alakítottak ki egymással szoros együttműködést, ezen ügyekben hogyan osztották meg egymás között a feladatokat, milyen módszer szerint jártak el és ebbe a rendszeres tevékenységükbe hogyan vonták be Terhelt3 III. r. vádlottat.

[76] A tényállás részét képező általános – ugyanakkor hangsúlyozottan valamennyi tényállási pontra vonatkozó – megállapításokkal kimondottan ellentétesek az elsőfokú bíróság által az 1. tényállási pontban rögzítettek, hiszen abban azt írta le a törvényszék, hogy Terhelt2 II. r. vádlott önmagától, anélkül, hogy az adóeljárással érintett adózóval (az ügyben, az egyes tényállási pontokban érintett vádlottakkal) előzetesen megállapodott volna és anélkül, hogy a beavatkozáshoz bármiféle érdeke fűződött volna, Terhelt8 VIII. r. vádlott ügyében megkereste Terhelt1 I. r. vádlottat azzal, hogy pénzt fizetne neki, ha az adótitok körébe tartozó adatokat oszt meg vele és ez alapján tanácsokkal látja el a VIII. r. vádlottat az adóbírság elkerülése érdekében. Mindezt pedig úgy teszi, hogy saját pénzéből fizet az I. r. vádlottnak 2 millió forintot. Könnyen belátható, hogy az 1. tényállási pontban rögzített fenti megállapítások logikailag teljesen észszerűtlenek, ellentétesek az eljárás során feltárt bizonyítékok legnagyobb részével és nem voltak alkalmasak arra, hogy ebből bizonyítékhányos felmentésre vonjon következtetést az elsőfokú bíróság.

[77] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában további ellentmondások is fellelhetők az 1. tényállási pontra vonatkozóan, miután a törvényszék a felmentést indokoló határozatában maga is rögzítette, hogy Terhelt8 VIII. r. vádlottal szemben az adóhatóság a 2001. január 1. napja és 2005. december 31. napja közötti időszakra vonatkozóan vagyongyarapodásával összefüggő ellenőrzést folytatott, és ennek keretében úgy első, mint másodfokon jelentős adóhiányt állapított meg, aminek eredményeként öt adóbírsággal és késedelmi pótlékkal sújtotta. A lehallgatott telefonbeszélgetéseken, az I. és II. r. vádlottak részbeni beismerő vallomásain túl a fentebb megjelölt két tanú vallomása is egyértelműen azt támasztotta alá, hogy a VIII. r. vádlottal szemben adóigazgatási eljárás volt folyamatban, ahol a terhére állapítottak meg tényeket, mindebből pedig az következik – összevetve a terhére értékelhető számos más bizonyítékkal – hogy valójában is érdekében állt az adóigazgatási eljárás első eredményének megváltoztatása, akár jogellenes módon is. Ez a körülmény pedig – az elsőfokú bíróság e körben levont következtetésével ellentétben – arra enged következtetni, hogy a VIII. r. vádlott a vele szemben megállapított tetemes összegű adóhiány ténye miatt igyekezett az adóhatósági eljárást érdemben befolyásolni. Terhelt8 VIII. r. vádlott elkövetéskori aktuális tudattartalmára vonatkozóan a korábban megjelölt tanúk vallomása az ítéltábla álláspontja szerint a bűnösség kérdésében elegendő bizonyítékkal szolgál, hiszen az adóhatóságnál több, mint két évtizedes osztályvezetői gyakorlattal rendelkező tanú³⁴ arról számolt be a tanúvallomásában, hogy a felügyeleti intézkedés alapján lefolytatott új eljárásban kiadott vizsgálati szempontokat meglehetősen aggályosnak találta, mégis ennek eredményeként a megismételt eljárásban már jelentősen kisebb mértékű, szinte minimális összegű adóhiány megállapítására került sor.

[78] A VIII. r. vádlott vizsgálatában revizorként eljáró tanú²⁶ tanú is megerősítette azt a tényt, hogy a jegyzőkönyv átvételekor Terhelt8 csak az adóhiánynak a terhére megállapított mértékét vitatta, az fel sem merült, hogy az adózásával minden rendben van. Arról is megemlékezett, hogy az egyéb érdekelt¹⁵ elnöke határozatának indokolása csaknem szó szerint megegyezett a VIII. r. vádlott által beadott fellebbezéssel és tudomása szerint úgy

zárult az ügy, hogy minimális összeget kellett befizetnie Terhelt8nak, emlékezete szerint elévülés miatt. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta e mozzanat kapcsán azt a korántsem elhanyagolható körülményt, hogy a lehallgatási anyagokban fellelhető egy olyan beszélgetés is, amelyben a vádlottak arról értekeznek – Terhelt1 I. r. vádlott szakértői ötlete alapján – hogy a jelentős adóhiány mérséklése céljából néhány adóévet „elévültethetnek”. A fentiekből megállapítható, hogy a törvényszék tévesen vont logikai következtetést arra, hogy az adóigazgatási eljárás hivatalos okiratainak hiányában nem lehet megállapítani, hogy Terhelt8 VIII. r. vádlottat motiválhatta-e az új eljárás elrendelése, mert a felsorolt bizonyítékok logikus és okszerű értékelésének eredményeként azt lehet megállapítani, hogy a VIII. r. vádlottnak mind motivációja, mind pedig célja volt a vele szemben hozott korábbi határozatok megsemmisítése és ezért a korrupciós megoldástól sem zárkózott el.

[79] Terhelt8 VIII. r. vádlott büntetőjogi felelősségének kérdésében további figyelembe veendő bizonyíték annak a már többször hivatkozott telefonbeszélgetésnek a tartalma, amelyet az elsőfokú bíróság – a korábban kifejtettek szerint - megalapozatlanul zárt ki a bizonyítékok köréből. A szóban forgó beszélgetés mindössze azt tartalmazza, hogy Terhelt3 III. r. vádlott ténylegesen 10,5 millió forintot vett át Terhelt8tól, de arra utalás nem található, hogy ez az összeg tulajdonképpen milyen célt szolgál. Az imént rögzítettekkel ellentétben okirati bizonyíték(számla) támasztja alá, hogy Terhelt3 III. r. vádlott, mint adószakértő 500.000 forintért vállalta a VIII. r. vádlott ügyét. E beszélgetést összevetve az elsőfokú ítéletnek a konkrét tényállási pontokat megelőző, de azokhoz logikailag is szorosan kapcsolódó általános részével és nem utolsósorban más egyedi tényállási pontokkal, az állapítható meg, hogy az ügyeket intéző terheltek Terhelt8 VIII. r. vádlott ügyében is az általuk minden esetben alkalmazott gyakorlat szerint jártak el, meglehetősen összehangoltan. E szerint Terhelt2 II. r. vádlott valamilyen módon felvette a kapcsolatot Terhelt8 VIII. r. vádlottal, felajánlotta számára a segítségét, amelyben azt is közölte, hogy megfelelő pénz kifizetése esetén hivatalos személy befolyásolásával el tudja érni, hogy az adóigazgatási eljárásban a VIII. r. vádlott ügyében kedvező döntés szülessen. A konkrét összeg nagysága (10,5 millió forint) afelől sem hagy kétséget, hogy e pénzből – mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság is rögzítette a [625] bekezdésben – juttatott az I. r. terheltnak, továbbá részesült belőle a II. r. és a III. r. vádlotton kívül a IV. r. vádlott is.

[80] A nyomozati iratok 1359-1361. oldalain fellelhető beszélgetésben Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak arról beszélnek, hogy „a terhelt8-ügy” el van intézve. Az e körben előterjesztett védelmi érvelés – mely szerint a III. r. vádlottnak több terhelt8 nevű ügyfele is lehetett – nem foghat helyt, hiszen az egyéb bizonyítékok kizárólag a VIII. r. vádlott érintettségét bizonyítják az ügyben, ezt támasztják alá a telefonbeszélgetések is, amelyek egyikében a VIII. r. vádlottról úgy beszél az I. és a III. r. terhelt, hogy őt „orosháziként” emlegetik, már pedig tény, hogy Terhelt8 VIII. r. vádlott nemcsak város1-ben született, de a mai napig is ott lakik. A VIII. r. vádlottnak ezen egyedi azonosíthatósággal történő említése a telefonbeszélgetésekben kétséget sem hagy afelől, hogy valóban Terhelt8 VIII. r. vádlottról van szó, egyúttal cáfolja azt a védői hivatkozást, amely szerint a III. r. vádlottnak az adott időszakban több terhelt8 vezetéknevű ügyfele is lehetett. Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásának [220] bekezdésében maga is hivatkozott Terhelt2 II. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak között 2008. július 8-án lezajlott telefonbeszélgetésre, amelyben a két vádlott a „terhelt8-ügyről” egyeztetett. A [222]-[224] bekezdésekben ismertetett beszélgetések tartalma ismét csak nem hagy kétséget afelől, hogy terhelt8Tibor VIII. r. vádlott ügyéről beszélgetnek, amelyben pénz szerepel és az is rögzíthető, hogy ez a pénz törvénytelen, a korrupciós kapcsolatban felhasznált pénz volt.

[81] Mindezek alapján az ítéltábla az iratok tartalmára figyelemmel és helyes ténybeli következtetés levonásának eredményeként az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megalapozatlanságát kiküszöbölte, melynek eredményeként az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapított meg és ennek alapján Terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki további 1 rendbeli befolyással üzérkedés [Btk. 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont] büntetében (1. tényállási pont). E bűncselekményt az valósítja meg, aki arra hivatkozással, hogy hivatalos személyt befolyásol, a maga vagy más számára jogtalan előnyt kér, a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személy által kért vagy harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kéréssel, vagy elfogadójával egyetért. A (2) bekezdés a) és c) pontjai értelmében a bűncselekmény súlyosabban minősül, ha az elkövető azt állítja vagy azt a látszatot kelti, hogy hivatalos személyt veszteget, illetve, ha a bűncselekményt üzletszerűen követik el. Terhelt2 II. r. vádlott azzal a magatartásával, hogy felajánlotta Terhelt8 VIII. r. vádlottnak, hogy az adóigazgatási ügyét hivatalos személy pénzért történő közbenjárásával számára kedvező módon befolyásolja, a fent megjelölt minősített törvényi tényállást valósította meg, hiszen azt állította, hogy hivatalos személyt veszteget meg, továbbá a bűncselekményét az általa végrehajtott más deliktumok sorába illesztette, tehát magatartása üzletszerű is volt.

[82] Szintén az 1. tényállási ponttal összefüggésben megállapította Terhelt8 VIII. r. vádlott büntetőjogi felelősségét is, amelynek eredményeként őt bűnösnek mondta ki vesztegetés büntetében [1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat]. E szerint, aki hivatalos személy működésével kapcsolatban, neki vagy reá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér, büntetést követ el és 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Súlyosabb megítélés alá esik, ha a vesztegető az előnyt azért adja vagy ígéri, hogy a hivatalos személy a hivatali kötelességét megszegje, a hatáskörét túllépje vagy a hivatali helyzetével egyébként visszaéljen. Terhelt8 VIII. r. vádlott azzal a magatartásával, hogy Terhelt2 II. r. vádlott személyén keresztül és közreműködésével a hivatali tevékenységében befolyásolta Terhelt1 I. r. vádlottat, a fenti bűncselekményt valósította meg.

[83] Áttérve a 4. történeti tényállási pontra, arról megállapította az ítéltábla – maradéktalanul osztva a fellebbviteli főügyészség átiratában az ezzel kapcsolatban kifejtetteket – hogy Terhelt9 IX. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak által jogtalan előnyként adott összeget az elsőfokú bíróság összesen 22,5 millió forintban állapította meg és az ítélete [141] bekezdésében levezette, hogy ezt az összeget hogyan és miként osztották el egymás között az I., II., III., IV. és V. r. vádlottak az ügyben tanúsított közreműködésükért. E szerint Terhelt3 III. r. vádlott által átvett összegből Terhelt5 V. r. vádlott 7 millió forintot, Terhelt1 I. r. vádlott – Terhelt2 II. r. vádlott közvetítésével – 1 millió forintot kapott, míg a III. r. vádlottnál 10,5 millió forint maradt, mert 2 millió forint Terhelt4 IV. r. vádlotthoz került, aki tisztában volt a pénz bűnös eredetével. A tényállásban rögzített egyes vádlottakhoz került összegek összeadásának eredményeként 20,5 millió forint jön ki, azonban ha megvizsgáljuk a törvényszék által e körben felhasznált bizonyítékokat és azok összegzését az elsőfokú ítélet [550] bekezdésében, akkor megállapítható, hogy helyesen valóban 22,5 millió forintot juttattak a többi vádlottnak a terhelt9 fivérek, mégpedig olyan eloszlásban, hogy Terhelt1 I. r. vádlotthoz 1 millió forint, Terhelt2 II. r. vádlotthoz 2 millió forint, Terhelt3 III. r. vádlotthoz 10,5 millió forint, Terhelt4 IV. r. vádlotthoz 2 millió forint, míg Terhelt5 V. r. vádlotthoz 7 millió forint került. Arra is helyesen mutatott rá a fellebbviteli főügyészség átirata, hogy az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállás [151] bekezdésében összegezte, hogy a különböző deliktumok elkövetéséből származó jogtalan előnyből az egyes vádlottak mekkora összeg

erejéig részesültek. Ennek körében Terhelt2 II. r. vádlott esetében a 2-5. tényállási pontok kapcsán összesen 31,49 millió forintot jelölt meg, amely összeg matematikailag csak akkor helytálló, ha a 2. tényállási pont kapcsán Terhelt2 valóban 2 millió forintban részesült, figyelemmel arra, hogy a 2., 3. és 5. tényállási pontokban megállapítottak szerint összesen 29,49 millió forintban részesült.

[84] A fenti kiegészítéssel a 4. tényállási pont is teljesen megalapozottá és ezáltal felülbírálatra alkalmassá vált.

[85] A védelmi fellebbezéseket – a vádlottak felmentését célzó részükben – nem találta alaposnak a másodfokú bíróság, mert azok a felmentést lényegében az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelésének, a mérlegelésnek a támadásán keresztül szorgalmazták, márpedig az elsőfokú bíróság ítélete az említett két tényálláson kívül megalapozott volt, e tényállásokat teljeskörű, a logika szabályainak megfelelő bizonyíték-értékelő tevékenység eredményeként állapította meg az elsőfokú bíróság.

[86] Nem foghatott hely e körben Terhelt3 III. r. vádlott és védőjének azon hivatkozása, hogy a III. r. vádlott minden esetben adótanácsadói minőségében járt el ügyfelei érdekében, Terhelt1 I. r. vádlottat nem ismerte, nevét csak az iratokból ismeri, vele kapcsolatban nem állt. Ezzel szemben az iratok alapján az volt megállapítható, hogy egymással a hivatalos eljárásokon túl is kapcsolatban álltak. Ezt igazolják a lehallgatási anyagok, melyek közül jelentősek a 2008. szeptember 12. napján Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlott között Terhelt4 IV. r. vádlott telefonján és az ő közreműködésével folytatott, 14:54:59 órakor kezdődő, többször megszakadt telefonbeszélgetések (nyomozati iratok 1335 – 1369. oldal). E beszélgetésfolyamban több folyamatban lévő ügyet érintettek, így többek között a terhelt8 ügyet (ami zökkenőmentes volt [1351. oldal] amely el van intézve, illetve a név12 ügyben a terhelt8 ügghöz hasonlóan járnak el: a felügyeleti intézkedés iránti kérelemnek az elfogadása és az új eljárásra való visszaadás [1351. oldal teteje]. Terhelt3 III. r. vádlott rákérdezett a „terhelt9témára” is (III. r. vádlott kérdése „hogy meghozták a levezetést, hogy akkor az mehet, ugye, hogy akkor az az áru megtakarítás el lesz neki fogadva” I. r. válasza: igen, igen – 1355. oldal). E beszélgetésben említette meg III. r. vádlott, hogy Terhelt1 vel fél szavakból is meg tud beszélni mindent (1361. oldal), illetve I. r. vádlott figyelmezteti a korábban adóhatóságnál dolgozó, de most III. r. vádlott alkalmazásában álló tanú53val kapcsolatosan, hogy a „biztonsági elkezdte a régebbi ügyeit elővenni, egy párat”, mire III. r. vádlott megköszönte az információt, de közölte, hogy nem volt közös ügyük, úgyhogy csak nyugodtan vizsgálódjanak (1363. oldal). A beszélgetés – amelyben III. r. vádlottat I. r. és IV. r. egymás között „terhelt3”-ként említi – azt igazolja, hogy III. r. vádlott ismerte I. r. vádlottat, illetve pontosan tudta, hogy milyen beosztásban dolgozik, rajta keresztül próbált az ügyeiben információhoz jutni, illetve tanácsot kérni. Aggály nélkül az is rögzíthető e beszélgetések alapján, hogy nem hivatalos ügyintézésről, szabályszerű eljárás folytatásáról van szó ezekben az ügyekben, hanem éppen arról, hogyan lehet eredményt elérni az adóigazgatási eljárás során.

[87] Ugyancsak fontos beszélgetés folyt 2008. július 10. napján 18:20 órakor (nyomozati iratok 1017-1021. oldal), melyet az elsőfokú bíróság nem értékelt, miután az ítélet [191] pontjában felsorolt, a bizonyítékok köréből kirekesztett beszélgetés volt. A beszélgetés Terhelt4 IV. r. és tanú44mária között folyt. Terhelt4 I. r. vádlott nevében telefonálva hagyott üzenetet a III. r. vádlottnak a terhelt9 ügyben, mely szerint az „Audival kapcsolatos papírokat

kellene beszerezni”, „azért csak van valaki, aki tudja, honnan származik” (1019. oldal). A beszélgetés szintén azt igazolja, hogy a terhelt⁹ ügyben is nem hivatalos keretek között Terhelt² I. r. vádlott közvetít az adóhatóság és a III. r. vádlott között.

[88] Terhelt¹¹ XI. r. vádlott vonatkozásában is az elsőfokú bíróság kimerítően részletezte a bizonyítékokat, köztük a releváns telefonbeszélgetéseket, a figyelés során rögzítetteket, valamint tanú¹ és tanú² tanúvallomásait. A feltárt bizonyítékok alapján a XI. r. vádlott vonatkozásában is megalapozott tényállást állapított meg az elsőfokú bíróság.

[89] Összességében tehát megállapítható, hogy a védők felmentésre irányuló fellebbezése új bizonyíték hiányában lényegében az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét, a mérlegelését támadják, amely azonban a felülmérlegelés tilalma folytán – amely annyit jelent, hogy a megalapozott tényállás esetén a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette [Be. 593.§ (2) bekezdés, EBH2019. B.9. 53. pont] – eredményre nem vezethetett.

[90] A vádlottak által elkövetett bűncselekmények anyagi jogi minősítése is mindenben megfelel a jogszabályoknak. A jelentős időmúlásra tekintettel a törvényszék indokoltan vizsgálta a Btk. 2. § (2) bekezdése alapján, hogy az egyes vádlottak vonatkozásában az elkövetéskori vagy az elbíráláskori rendelkezések eredményeznek-e kedvezőbb elbírálást. E szempont alapján helyesen döntött, amikor a II., III. és IV. r. vádlottak tekintetében a Btk.-t, míg a többi vádlott esetében az 1978. évi IV. törvényt alkalmazta.

[91] A minősítés körében az egyes elkövetői alakzatok megállapítása során sem tévedett a törvényszék, azonban Terhelt³ III. r. vádlott magatartásával kapcsolatban a reá vonatkozó ítéleti indokolást annyival szükséges kiegészíteni, hogy e terhelt - az irányadó 4. és 5. tényállási pontok szerint - mind az aktív, mind a passzív vesztegetőkkel kapcsolatban állt, azonban Terhelt¹ I. r. vádlott megvesztegetéséhez csak segítséget nyújtott, a tettesi alakzatot megvalósító személlyel egyetértett, azonban tényállási elemet nem valósított meg. Erre figyelemmel a cselekmények pszichikai bűnsegédje volt.

[92] A büntetés kiszabása körében előjáróban leszögezi az ítéltábla, hogy a jelen ítélettel elbírált cselekmények közül a legutolsó is 2008. év szeptember hó 15. napján fejeződött be, azaz a legutolsó bűncselekmény elkövetése óta is 16 év telt el. Ez az időmúlás nemcsak rendkívüli, hanem példa nélkülinek is nevezhető a magyar ítélkezési gyakorlatban, különös tekintettel arra, hogy az ilyen hosszú időmúlás a legcsekélyebb mértékben sem róható a vádlottak terhére. Történt az ügyben hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárás, bíróváltás és nem kendőzhető el, hogy az ügyben eljáró hatóságok mulasztásai is jelentős mértékben hozzájárultak az eljárás elhúzódásához. Az állandóan követett bírói gyakorlat értelmében az időmúlás – amennyiben az a vádlottnak nem róható fel – enyhítő körülményként értékelendő, nyomatéka pedig komoly mértékben függ az időmúlás hosszától.

[93] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt észszerű határidőn belüli elbírálás követelményének érvényesülnie kell minden olyan eljárásban, ahol az érintett személy ellen emelt bármely vádról vagy valamely perben a jogairól és a kötelezettségeiről a bíróság dönt. A 2/2017.(II.10.) AB határozat korábban a bírósági eljárások közül is kizárólag az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog azon nézőpontját vizsgálta, amely a

büntetőeljárás elhúzódásával függ össze. Az említett alkotmánybíróági határozat szerint alkotmányossági szempontból nem az egyes eljárási cselekmények és az elvégzésükre kitűzött határidők indokoltságát kell vizsgálni, hanem a bíróság azon törekvését, hogy a terhelttel szembeni vádat – a tisztességes eljárás egyéb követelményeinek a szem előtt tartása mellett – mielőbb elbírálja. Kétségtelen azonban, hogy az Alkotmánybíróság erre a törekvésre nézve az egyes perccselekményekből, a fegyelmezett pervezetésből, a pertörténet egyes tényeiből nem tud következtetéseket levonni.

[94] Az Emberi Jogok Európai Bíróságának határozataiból és gyakorlatából is egyértelműen megállapítható, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog egyik sarkköve, hogy a meggyanúsított személy ne álljon indokolatlanul hosszú ideig a vád hatálya alatt. Az eljárás időtartamának vizsgálata szempontjából általában a terhelt őrizetbe vételének, a hatóság hivatalos közlésének (megalapozott gyanú), illetve az első gyanúsítotti kihallgatás időpontja tekinthető kezdő időpontnak, míg befejező időpontja a büntetőeljárás befejezése, beleértve a fellebbviteli bíróságoknak a vád érdeméről való döntését. Ezek azok az általános határidők, amelyek segítséget adnak a büntetőeljárás „észszerű időn” belüli befejezésének megítéléséhez. Az EJEB gyakorlata szerint a büntetőeljárásban hozott ítéletben az elítélt büntetésnek enyhítése vagy a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése az elhúzódó eljárásból eredő egyezményesértés tekintetében jogorvoslatnak minősíthető. Az EJEB azonban csak akkor tekinti megfelelő jogorvoslatnak a büntetés tekintetében alkalmazott enyhítést, vagy annak felfüggesztését, ha a nemzeti bíróság az ítéletének indokolásában kifejezetten rögzíti, hogy az eljárás elhúzódott. Az indokolásnak utalnia kell továbbá arra, hogy a bíróság a büntetést az eljárás elhúzódása miatt enyhítette, beleértve a szabadságvesztés felfüggesztését is. Nyomatékosan hangsúlyozandó körülmény az is, mely szerint a büntetés enyhítésének nem csupán látszólagosnak, hanem érdemi mértékűnek kell lennie. Ennek megfelelő gyakorlatot követ az Alkotmánybíróság is, amely a már említett határozatában rögzítette, hogy a büntetőeljárás miatt bekövetkező alaptörvény-ellenesség orvosolható a büntetés kiszabás során. Amennyiben az ítélet indokolásából megállapítható, hogy a bíróság az eljárás elhúzódására tekintettel a terheltet a büntetés kiszabása során valamilyen „kedvezményben részesítette”, vagyis az időmúlásra, az eljárás elhúzódására tekintettel enyhébb büntetést szabott ki, vagy a büntetés helyett intézkedést alkalmazott, akkor a terhelt az észszerű határidő belüli elbírálásához való jogának a megsértésére, a továbbiakban megalapozottan nem hivatkozhat.

[95] Mindezt azért tartotta szükségesnek rögzíteni az ítéltábla, hogy értelmezési keretet adjon az általa kiszabott (esetenként igen jelentősen enyhített) büntetésekhez. Jelen ügyre vonatkoztatva ez azt jelenti, hogy a büntetőeljárás 16 éve tart és sem az ügy terjedelme nem olyan nagy, sem annak jogi megítélése nem olyan bonyolult, ami az eljárás ilyen tartamú elhúzódását indokolná. A vád tárgyává tett legsúlyosabb bűncselekmény elévülési idejét kétszeresen meghaladó ideig kellett a vádlottaknak büntetőeljárás hatálya alatt állniuk, amely az ítéltábla álláspontja szerint a kiszabott büntetések lényeges enyhítésével orvosolható.

[96] Terhelt2 II. r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság által felsorolt enyhítő és súlyosító körülmények kiegészítésre vagy pontosításra nem szorulnak, azonban a másodfokú bíróság a kifejtettekre és az elsőfokú bírósági ítélet kihirdetésétől eltelt további időre tekintettel a II. r. vádlott szabadságvesztésének próbaidejét 3 évre enyhítette, amellet is, hogy további bűncselekmény elkövetésében állapította meg a bűnösségét. Egyetértett a fellebbviteli főügyészség indítványában megfogalmazottakkal, mely szerint a II. r. vádlott esetében a bűnösség körének minimális bővülése sem indokolja a kiszabott büntetés súlyosítását. A

rendkívüli időmúlás indokolta a próbaidő tartamának enyhítését és ugyancsak a példátlanul hosszú időt ellensúlyozta az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabás során, amikor több vádlottat – köztük Terhelt2 II. r. terheltet is – előzetes mentesítésben részesített, annak ellenére, hogy a bírói gyakorlat szerint a korrupciós bűncselekmények elkövetői e kedvezményben rendszerint nem, vagy csak a legritkább esetben részesülhetnek.

[97] Terhelt3 III. r. vádlott szabadságvesztésének próbaidejét ugyanilyen okokból enyhítette 2 évre a másodfokú bíróság.

[98] Terhelt4 IV. r. vádlott vonatkozásában a büntetés kiszabása során a másodfokú bíróság az időmúláson túlmenően figyelemmel volt arra is, hogy a IV. r. vádlott a bűncselekmények elkövetésében vezetőszerepet játszó I-III. r. vádlottak cselekvőségéhez képest mind súlyában, mind számában jelentősen csekélyebb tevőlegességgel bírt. Az elsőfokú bíróság a vele szemben kiszabott rövidebb tartamú szabadságvesztést a Btk. 82. § (2) bekezdés c) pontjának felhívása mellett alkalmazta, amelynél elsősorban azt emelte ki, hogy a terhelt mindkét terhére megállapított bűncselekményt bűnsegédként valósította meg. Ezzel egyetértve a másodfokú bíróság Terhelt4 IV. r. vádlott tekintetében is különösen nagy nyomatékka értékelte az időmúlást, már csak azért is, mert a terhére megállapított deliktumok közül az egyik alacsonyabb büntetési tétellel fenyegetett, mégis ugyanolyan hosszú ideig állt büntetőeljárás hatálya alatt, mint a komolyabb súlyú bűncselekményeket megvalósító társai. Ezért a másodfokú bíróság a vádlottak büntetései között szükségszerűen fennálló belső arányosság követelményére is figyelemmel Terhelt4 IV. r. vádlott büntetését a Btk. 82. § (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel, a (3) és (4) bekezdésben foglaltak alapján pénzbüntetésre enyhítette. A vele szemben egységesen kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát a bűncselekmények tárgyi súlyához igazítva 360 napban állapította meg, míg az elsőfokú bíróság által megállapított egynapi tétel összegét érintetlenül hagyta, így a vádlottal szemben összesen 1.800.000 forint pénzbüntetést szabott ki. Értelemszerűen mellőzte a vádlott előzetes mentesítésére vonatkozó elsőbírói rendelkezést, hiszen a Btk. 100. § (1) bekezdés a) pontjának II. fordulat értelmében pénzbüntetés kiszabása esetében az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napján a törvény erejénél fogva áll be a mentesítés. Ugyanakkor a büntetés kiszabása során azt is értékelte a másodfokú bíróság, hogy Terhelt4 IV. r. vádlott a többi terhelttől eltérően nem ügyfél volt, tehát a bűncselekményekben való közreműködését elsősorban a saját anyagi haszonszerzése motiválta.

[99] terhelt6 VI. r. vádlott tekintetében a kizárólag enyhítést célzó védői fellebbezést nem találta alaposnak az ítéltábla, mert az 1 rendbeli bűncselekményt tettesként elkövető VI. r. vádlottal szemben már az elsőfokú bíróság is az enyhítő szakasz alkalmazásával szabta ki az összesen 1.500.000 forint pénzbüntetést, amelynek meghatározása során tettarányosan állapította meg a bűnösséget kifejező napi tételek számát és a vádlott vagyoni, jövedelmi, kereseti viszonyaihoz és személyi körülményeihez igazítva nem tévedett az egynapi tételnek megfelelő összeg meghatározása során sem. Ennek fényében az ítéltábla a pénzbüntetés további enyhítésére nem látott lehetőséget, különös tekintettel arra, hogy Terhelt4 IV. r. vádlottal szemben 2 rendbeli bűncselekmény miatt 360 napban állapította meg a napi tételek számát. Ekként a két vádlott büntetése közötti különbség az ítéltábla álláspontja szerint nemcsak indokolt, hanem a belső arányosság követelményeinek is megfelel és kifejezésre juttatja a bűncselekmények elkövetése során mutatott cselekvőség minőségét, illetve mennyiségét is.

[100] Terhelt9 IX. és Terhelt10 X. r. vádlottakkal szemben kiszabott pénzbüntetések további enyhítésére ugyancsak nem látott lehetőséget a Fővárosi Ítéltábla, mert az 1-1 rendbeli vesztegetés büntettét megvalósító vádlottak esetében az elsőfokú bíróság által az enyhítő szakasz felhívásával kiszabott pénzbüntetések további enyhítése indokolatlan lenne, súlytalanná tenné a szankciót és ezért az nem felelne meg az 1978. évi IV. törvény 83. § (1) bekezdésében meghatározott büntetés kiszabási céloknak.

[101] Hasonló a helyzet terhelt11 XI. r. vádlott tekintetében is, mert vele szemben az elsőfokú bíróság az enyhítő szakasz felhívásával tetterányos pénzbüntetést szabott ki, amely mind a napi tételek számát, mind az egy napi tétel összegét illetően elegendő visszatartó erővel bír a tekintetben, hogy akár a vádlott, akár más bűncselekményt tanú73sen el a jövőben. A fentiekből adódóan ez esetben sem osztotta az ítéltábla a felmentésre irányuló védői fellebbezést, mert az kizárólag a mérlegelést támadta, azonban a vádlott tekintetében megállapított elsőbírói tényállás megalapozott, így a mérlegelést támadó védői fellebbezés a törvény rendelkezése értelmében nem vezethetett eredményre.

[102] Végezetül Terhelt8 VIII. r. vádlottat a másodfokú bíróság a fentebb kifejtettek értelmében bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő vesztegetés büntettében. A büntetés kiszabása során az ítéltábla mindössze a korrupciós jellegű bűncselekmények elszaporodottságát értékelte a VIII. r. vádlott terhére súlyosító körülményként. Ugyanakkor enyhítő körülményként értékelte – nagy nyomatékka – a rendkívüli időmúlást, továbbá, hogy a vádlott egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik pénzbeli juttatással és ugyancsak ekként értékelte büntetlen előéletét és betegségét, amely miatt folyamatos orvosi kezelés alatt áll. A fenti bűnösségi körülményekre figyelemmel a VIII. r. vádlott esetében az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a büntetési célok – azaz a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt tanú73sen el – pénzbüntetés kiszabásával is elérhetők. A pénzbüntetést az ítéltábla az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés d) pontja alapján szabta ki, figyelemmel arra is, hogy a VIII. r. vádlott különös méltánylást érdemlő személyi körülményeire tekintettel – büntetlen előéletére és arra figyelemmel, hogy az igen hosszadalmas eljárás alatt sem indult vele szemben újabb büntető eljárás – vele szemben szabadságvesztés büntetés kiszabása túl szigorú lenne. Ilyen körülmények között az ítéltábla a vádlott által elkövetett bűncselekménnyel a pénzbüntetést találta arányban állónak, ezért az 1978. évi IV. törvény 51. § (1) bekezdése alapján a VIII. r. vádlottat pénzbüntetésre ítélte, melynek mértékét az 51. § (3) bekezdésében meghatározott keretek között állapította meg, mind a napi tételek számát, mind pedig az egy napi tételnek megfelelő összeget illetően, egyben rendelkezett arról is, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban letöltendő szabadságvesztésre kell átváltoztatni az 1978. évi IV. törvény 52. § (1) és (2) bekezdéseiben megfogalmazottak alapján.

[103] Az elsőfokú bíróság az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben – bűnjelekkel kapcsolatos rendelkezések, vagyonek Kobzás, bűnügyi költség – is törvényes döntést hozott. Nem foghatott helyt a IV. r. vádlott védőjének a 4. tényállás kapcsán a IV. r. vádlottat érintő vagyonek Kobzásra vonatkozó kifogása sem, miután az elsőfokú bíróság az ítélet [609] bekezdésében megfelelő indokát adta ezen intézkedés alkalmazásának.

[104] A fellebbviteli főügyészség az átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság több vádlottat is érintő költségem tekintetében egyenlő részben marasztalta Terhelt1 I. r.,

Terhelt2 II. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottakat, annak ellenére, hogy ezek a költségelemek a terheltek között nem egyenlő arányban oszlottak meg a rendelkezésre álló iratok tanúsága szerint. Figyelemmel arra, hogy a költségek nem oszthatók meg, ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a költségekre vonatkozó rendelkezést a szóban forgó három vádlott tekintetében akként változtassa meg, hogy őket egyetemlegesen kötelezze a bűnügyi költség viselésére. Az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség álláspontját nem osztotta, mert Terhelt1 I. r. vádlott tekintetében az ügydöntő határozat elsőfokon jogerőre emelkedett, így a költségviselésre vonatkozó ítéleti rendelkezés másodfokon történő megváltoztatására nem látott lehetőséget. Erre a Be. 671. § 15. pontjában szabályozott egyszerűsített felülvizsgálati eljárás keretében van lehetősége az elsőfokú bíróságnak a Be. 672. § (2) bekezdés II. fordulata értelmében.

[105] A rendelkezésre álló iratok tartalma szerint az elsőfokú bíróság Terhelt7 VII. r. vádlott távollétében folytatta le az eljárást, azonban ezt a körülményt nem tüntette fel az ítéletének bevezető részében és ugyancsak nem tüntette fel az ügydöntő határozatának rendelkező részében azt a körülményt, hogy e vádlott vonatkozásában az ítélet közlése kézbesítés útján történik. E hiányt észlelve a fenti rendelkezéseket pótolta a másodfokú bíróság.

[106] Az elsőfokú bíróság ítéletének személyi része elírást tartalmaz Terhelt3 III. r. vádlott anyja nevének tekintetében, ezért azt az ítéltábla helyesbítette.

[107] Terhelt2 II. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottak a Be. 615. § (1) bekezdése és (2) bekezdésének a) pontja alapján élhetnek fellebbezéssel a Kúriához a másodfokú bíróság jelen ítélete ellen.

Budapest, 2024. október 1. napján

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke, Dr. Németh Nándor s.k. előadó bíró, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 43.B.987/2019/105. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.31/2024/20. számú ítéletében írt változtatással – Terhelt3 III. rendű, Terhelt4 IV. rendű, Terhelt6 VI. rendű, Terhelt9 IX. rendű, Terhelt10 X. rendű, valamint terhelt11 XI. rendű vádlott tekintetében 2024. október 1. napján, míg Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében a 2024. év október hó 28. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. október 28.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke